

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Poslovanje Prvega pokojninskega sklada
v letu 2008

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Poslovanje Prvega pokojninskega sklada
v letu 2008

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost poslovanja Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije (v nadaljevanju: PPS), ki je ločeno premoženje, nastalo z zamenjavo lastniških certifikatov pooblaščenih investicijskih družb. PPS v svojem imenu in za račun zavarovancev upravlja Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: KAD) zato, da bi zagotovila kritje za izpolnitev obveznosti iz zavarovalnih polic dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja PPS v letu 2008. V skladu z Zakonom o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb računsko sodišče opravi revizijo pravilnosti poslovanja PPS vsako leto.

Računsko sodišče je o pravilnosti poslovanja PPS v letu 2008 izreklo KAD kot upravljavcu PPS *mnenje s pridržkom*, ker je ugotovilo, da KAD kot upravljavec PPS ni posloval v skladu s predpisi in usmeritvami v naslednjih primerih:

- ne da bi bila ustrezno sprejeta odločitev o nakupu ali prodaji finančne naložbe, je bilo izvedenih osem nakupov in pet prodaj naložb za PPS in kritni sklad PPS;
- v postopku nakupa delnic za kritni sklad PPS upravljavec premoženja naročila za nakup delnic ni posredoval pooblaščenim osebam;
- uprava KAD za leto 2008 ni določila mejnega zneska za primere, ko so stroški izplačila pokojninske rente nesorazmerno visoki glede na odmerjeno mesečno rento.

Odzivno poročilo pri ugotovljenih nepravilnostih ni potrebno, ker so bili že med revizijskim postopkom sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi.

KAZALO

1. UVOD	8
1.1 CILJ IN PREDMET REVIZIJE.....	8
2. PREDSTAVITEV PRVEGA POKOJNINSKEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE	9
2.1 ORGANI UPRAVLJAVCA PPS.....	11
2.2 UPRAVLJANJE S PREMOŽENJEM PPS IN KRITNEGA SKLADA PPS V LETU 2008.....	12
2.2.1 Upravljanje s premoženjem PPS v letu 2008	12
2.2.2 Upravljanje s premoženjem kritnega sklada PPS v letu 2008.....	14
2.3 IZRAČUNAVANJE IN IZPLAČEVANJE POKOJNINSKIH RENT	16
2.4 RAČUNOVODSKI IZKAZI PPS IN KRITNEGA SKLADA PPS	19
2.4.1 Računovodski izkazi PPS	19
2.4.1.1 Bilanca stanja PPS.....	19
2.4.1.2 Izkaz poslovnega izida PPS.....	20
2.4.2 Računovodski izkazi Kritnega sklada PPS.....	21
2.4.2.1 Bilanca stanja Kritnega sklada PPS	21
2.4.2.2 Izkaz poslovnega izida kritnega sklada PPS	22
3. UGOTOVITVE	24
3.1 UPRAVLJANJE PREMOŽENJA PPS IN KRITNEGA SKLADA PPS TER ZAGOTAVLJANJE ZAJAMČENEGA DONOSA.....	24
3.1.1 Struktura naložb PPS in kritnega sklada PPS.....	24
3.1.2 Postopki nakupov in prodaj naložb za PPS in kritni sklad PPS	26
3.1.2.1 Nakupi in prodaje naložb za PPS.....	26
3.1.2.2 Nakupi in prodaje naložb za Kritni sklad PPS.....	27
3.1.3 Vrednotenje naložb PPS in kritnega sklada PPS	30
3.1.4 Prenos sredstev iz premoženja PPS na kritni sklad PPS	31
3.1.5 Zajamčena donosnost	31
3.1.6 Provizija za upravljanje PPS in kritnega sklada PPS	32

3.2	ZARAČUNAVANJE IN IZPLAČEVANJE POKOJNINSKIH RENT	32
3.2.1	Vodenje računov zavarovancev in njihovo obveščanje.....	32
3.2.2	Izračunavanje in izplačevanje pokojninskih rent	33
4.	MNENJE	34
5.	ODZIVNO POROČILO	35
6.	PRIPOROČILO	36
7.	PRILOGE	37

1. UVOD

Revizijo pravilnosti poslovanja Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije v letu 2008, ki ga upravlja Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Dunajska cesta 119, Ljubljana smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije². Sklep o izvedbi revizije³ je bil izdan 3. 2. 2009.

Zakonsko podlago za izvedbo revizije predstavljata 20. člen ZRacS-1 in 23. člen Zakona o prvem pokojninskem skladu Republike Slovenije in preoblikovanju pooblaščenih investicijskih družb⁴ (v nadaljevanju: ZPSPID).

Za pravilnost poslovanja PPS je odgovorna uprava KAD. Ta odgovornost vključuje med drugim tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja. Naša pristojnost je, da izrečemo mnenje o pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revidiranje smo izvedli v skladu z mednarodnimi revizijskimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁵. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj proučimo notranje kontroliranje, povezano z zagotavljanjem pravilnosti poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja PPS. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja.

1.1 Cilj in predmet revizije

Cilj revizije je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja PPS v letu 2008. Za dosego tega cilja smo preverili skladnost poslovanja PPS s predpisi. Pravilnost poslovanja PPS smo preverjali na področju:

- upravljanja premoženja PPS in premoženja kritnega sklada PPS ter zagotavljanja zajamčenega donosa,
- izračunavanja in izplačevanja pokojninskih rent.

Preizkušali smo skladnost poslovanja KAD kot upravljavca PPS z ustreznimi predpisi in usmeritvami, ki urejajo področja, navedena v prvem odstavku te točke. Preizkušanje smo izvedli z uporabo podrobnih revizijskih programov, vse vzorčne enote za posamezna področja revidiranja pa smo določili nestatistično.

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Št. 1206-6/2009-3.

⁴ Uradni list RS, št. 26/05-UPB1.

⁵ Uradni list RS, št. 41/01.

2. PREDSTAVITEV PRVEGA POKOJNINSKEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

PPS se je oblikoval na podlagi ZPSPID, ki je začel veljati 13. 7. 1999. PPS je ločeno premoženje, nastalo z zamenjavo lastniških certifikatov pooblaščenih investicijskih družb. PPS ni samostojna pravna oseba, njegovo premoženje v skladu z ZPSPID v svojem imenu in za račun zavarovancev upravlja KAD. Osnovni cilj upravljanja je zagotoviti kritje v vrednosti sredstev, ki ustreza čisti vrednosti premoženja, ki pripada zavarovalni polici dodatnega pokojninskega zavarovanja v trenutku, ko imetnik police izpolni pogoje za pridobitev pravice do pokojninske rente, ter izpolnitev obveznosti iz zavarovalnih vsot v odkupni vrednosti polic za zavarovance, ki umrejo, preden pridobijo pravico do pokojninske rente. Premoženje PPS KAD upravlja ločeno od drugega premoženja. Upravljanje PPS obsega opravljanje naslednjih nalog:

- upravljanje premoženja PPS,
- vodenje računov zavarovancev,
- nadzor nad pravilnostjo izračunavanja zahtevanih kritij in matematičnih rezervacij za izpolnitev obveznosti pokojninskega sklada iz pokojninskih rent zavarovancem ter
- izračunavanje in izplačevanje pokojninskih rent zavarovancem.

Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada RS) je do januarja 2003 na podlagi ZPSPID prenesla dodatno in dopolnilno premoženje na PPS. Dodatno premoženje je tisto premoženje, ki ga je PPS pridobil v zameno za lastniške certifikate iz zamenjave delnic pooblaščenih investicijskih družb za pokojninske bone, dopolnilno premoženje pa je PPS pridobil v zameno za uslužbenske certifikate. Od 1. 1. 2003 je PPS zaprt pokojninski sklad.

Premoženje PPS obsega:

- premoženje, ki pripada policam dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS v obdobju, preden zavarovanci izpolnijo pogoje za pridobitev pravice do mesečne rente (v nadaljevanju: premoženje PPS⁶) in
- kritni sklad PPS.

Kritni sklad PPS je ločeno premoženje, namenjeno izključno kritju obveznosti za izplačila pokojninskih rent. Oblikoval se je po 13. 7. 2004, ko so nastopile zakonske obveznosti za izplačila mesečnih pokojninskih rent zavarovancem. Kritni sklad PPS se oblikuje iz premoženja PPS, ko zavarovanec izpolni

⁶ Varčevalni del PPS.

pogoje za pridobitev pokojninske rente. Za naložbe kritnega sklada PPS se smiselno upoštevajo določila Zakona o zavarovalništvu⁷ (v nadaljevanju: ZZavar).

Zakonsko podlago za poslovanje PPS predstavlja tudi Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju⁸ (v nadaljevanju: ZPIZ-1), katerega določbe o vzajemnem pokojninskem skladu se uporabljajo tudi za PPS, če ni z ZPSPID drugače določeno. Določbe ZPIZ-1 pa se uporabljajo tudi za pravice in obveznosti KAD kot upravljavca PPS, če ni z ZPSPID drugače določeno.

Pokojninski boni, katerih izdajatelj je bil KAD, se glasijo na nominalni znesek 100 tolarjev in so jih na podlagi ZPSPID do 31. 12. 2002 imetniki lahko zamenjali za police dodatnega pokojninskega zavarovanja. Za zamenjavo je KAD izdala police, ki se glasijo na ustrezno število točk in so enake številu pokojninskih bonov, ki jih je imetnik zamenjal. Imetnik je lahko za polico dodatnega pokojninskega zavarovanja zamenjal skupno največ 10.000 pokojninskih bonov. Zavarovalna polica dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS daje z dopolnjenim 60. letom starosti oziroma osebam, ki so bile 13. 7. 1999 starejše od 55 let, po 13. 7. 2004 pravico do mesečne pokojninske rente (redno prenehanje članstva). Pokojninska renta PPS se prične izplačevati v prvem naslednjem mesecu, ko zavarovanec izpolni pogoje za pridobitev pravice. Če zavarovanec umre pred pridobitvijo pravice do pokojninske rente, pripada pravica do zavarovalne vsote v odkupni vrednosti police njegovi zapuščini in kot del njegove zapuščine preide na njegove dediče (izredno prenehanje članstva).

KAD mora po ZPSPID za police dodatnega pokojninskega zavarovanja zagotavljati zajamčeni, minimalno enoodstotni nominalni letni donos (v nadaljevanju: zajamčeni donos). Zajamčeni donos se izračuna tako, da se skupna nominalna vrednost lastniških certifikatov od 1. 1. 1993 do 13. 7. 1999⁹ valorizira z indeksom drobnoprodajnih cen, tako izračunana osnova pa se od takrat povečuje za nominalno en odstotek letno. Donosi PPS, ki presegajo zajamčeni donos, v celoti pripadajo zavarovancem. Če je dejanska čista vrednost sredstev manjša od zajamčene, mora upravljavec v skladu s tretjim in četrtem odstavkom 322. člena ZPIZ-1 ob izplačilu odkupne vrednosti enot premoženja, katerih odkupna vrednost je manjša od zajamčene, izplačati razliko med obema. Obveznost izračuna čiste vrednosti premoženja PPS je nastala na dan 31. 1. 2003, ko je Vlada RS opravila vsa ustrezna razpolagalna pravna dejanja, potrebna za prenos dodatnega in dopolnilnega premoženja na PPS. Na njeni podlagi se izračuna vrednost enote premoženja PPS (v nadaljevanju: VEP), ki se izračunava enkrat mesečno, na zadnji dan v mesecu. 13. 7. 1999 je vrednost točke oziroma VEP znašala 249,8819 tolarja¹⁰, od tega datuma pa se začetna vrednost točke povečuje minimalno za en odstotek nominalno letno. 31. 1. 2003 je bila vrednost točke enaka zajamčeni vrednosti in je znašala 258,8823 tolarja¹¹. Kljub temu, da je bila dejanska donosnost VEP v letu 2008 negativna v višini 42,19 odstotka, je VEP na dan 31. 12. 2008 znašala 1,2315 evra in je bila za 0,0857 evra oziroma za 7 odstotkov višja od njene zajamčene vrednosti, ki je na dan 31. 12. 2008 znašala 1,2315 evra. Na sliki 1 je prikazano gibanje dejanske in zajamčene vrednosti točke od januarja 2003 do decembra 2008.

⁷ Uradni list RS, št. 109/06-UPB2, 102/07, 69/08.

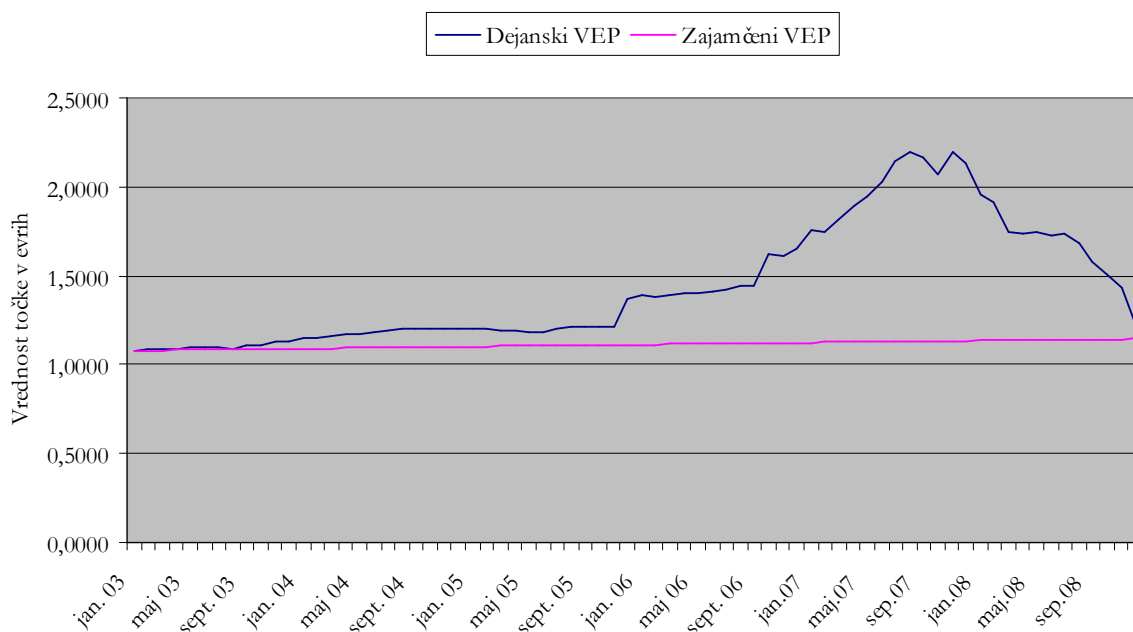
⁸ Uradni list RS, št. 106/06-UPB4.

⁹ Uveljavitev ZPSPID.

¹⁰ 1,0427 evra.

¹¹ 1,08 evra.

Slika 1: Dejanska in zajamčena vrednost točke PPS od januarja 2003 do decembra 2008

Viri: poslovna poročila PPS za leta 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 in 2008.

V tabeli predstavljamo nominalno dejansko in zajamčeno donosnost PPS od leta 2003 do 2008.

Tabela 1: Donosnost PPS v letih 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 in 2008

	v odstotkih					
Donosnost v obdobju	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Nominalna dejanska donosnost	5,38	5,68	14,77	20,14	28,97	(42,19)
Nominalna zajamčena donosnost	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00

Viri: poslovna poročila PPS za leta 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 in 2008.

2.1 Organi upravljavca PPS

Organi KAD kot upravljavca PPS v letu 2008 so bili:

- tričlanska uprava, ki je odgovorna za upravljanje PPS in jo je imenovala skupščina KAD v naslednji sestavi:
 - Tomaž Toplak, predsednik uprave do 8. 7. 2008,
 - mag. Uroš Rožič, predsednik uprave od 9. 7. 2008 do 18. 12. 2008,
 - Borut Jamnik, predsednik uprave od 19. 12. 2008,
 - mag. Helena Bešter, članica uprave,

- mag. Mateja Božič, članica uprave,
- Stojan Nikolić, član uprave od 19. 12. 2008;

med izvajanjem revizije so bili člani uprave:

- mag. Helena Bešter, članica uprave do 6. 3. 2009,
- mag. Mateja Božič, članica uprave do 30. 6. 2009,
- Stojan Nikolić, član uprave do 2. 7. 2009,
- Anja Stojin Štampar, članica uprave od 3. 7. 2009.

V skladu z ZPSPID mora imeti najmanj en član uprave KAD ustrezna strokovna znanja in izkušnje, potrebne za opravljanje nalog upravljanja PPS; odgovornost uprave KAD vključuje med drugim tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pravilnostjo poslovanja;

- nadzorni svet, ki ima devet članov in jih imenuje Vlada RS; predsednik nadzornega sveta KAD od 1. 1. 2008 do 10. 12. 2008 je bil Boris Zupančič, od 11. 12. 2008 pa dr. Boštjan Aver;
- 15-članska skupščina KAD, ki jo imenuje Vlada RS; predsednik skupščine od 1. 1. 2008 do 7. 7. 2008 je bil dr. Gregor Gomišček, od 8. 7. 2008 do 18. 12. 2008 mag. Jože Sečnik, od 18. 12. 2008 pa Aleksander Svetelšek.

2.2 Upravljanje s premoženjem PPS in kritnega sklada PPS v letu 2008

Poslovne cilje upravljanja ter naložbeno politiko PPS in kritnega sklada PPS za leto 2008 je uprava KAD sprejela v okviru Poslovno finančnega načrta Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije za leto 2008¹² (v nadaljevanju: poslovni načrt PPS za leto 2008). Usmeritve, ki jih uporablja pri upravljanju premoženja PPS in kritnega sklada PPS, je določila v Strategiji prestrukturiranja in upravljanja sredstev Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije¹³ (v nadaljevanju: strategija prestrukturiranja in upravljanja PPS) in Strategiji upravljanja Kritnega sklada Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije¹⁴ (v nadaljevanju: strategija upravljanja kritnega sklada PPS).

2.2.1 Upravljanje s premoženjem PPS v letu 2008

KAD je v poslovnem načrtu PPS za leto 2008 in strategiji prestrukturiranja in upravljanja PPS določila, da sta najpomembnejša cilja upravljanja sredstev PPS večanje pozitivne razlike med dejansko in zajamčeno donosnostjo sklada ter zagotavljanje zadostnih likvidnih sredstev za izpolnjevanje obveznosti do zavarovancev, kritnega sklada PPS in upravljavca.

KAD mora v skladu z devetim odstavkom 21. člena ZPSPID naložbe premoženja PPS najpozneje v roku petih let po oblikovanju kritnega sklada PPS, to je do 13. 7. 2009, uskladiti z določbami o naložbah kritnega sklada, kot jih predpisuje zakon, ki ureja zavarovalništvo. Znižati mora delež netržnih lastniških vrednostnih papirjev na pet odstotkov vseh sredstev PPS, naložbe v deleže družb pa v celoti odprodati.

¹² Sprejela uprava KAD 26. 11. 2007.

¹³ Sprejela uprava KAD 13. 3. 2006.

¹⁴ Sprejela uprava KAD 6. 6. 2006.

Zaradi uskladitve premoženja PPS z določbami ZZavar je uprava KAD v letu 2006 sprejela strategijo prestrukturiranja in upravljanja PPS, v kateri je določila cilje prestrukturiranja in upravljanja sredstev PPS, omejitve pri upravljanju, opredelitev potrebnih sprememb sestave naložb PPS do roka za preoblikovanje, opredelitev metod za doseg ciljev v zvezi s sestavo sredstev sklada in strategijo upravljanja sredstev PPS. Glede na to, da je rok za uskladitev premoženja PPS z določbami ZZavar 13. 7. 2009 in da prestrukturiranje premoženja poteka prepočasi, je uprava KAD 8. 12. 2008 sprejela strategijo nadaljnjih prodaj naložb PPS. V njej je predvidena odprodaja preostalih naložb v deleže družb z omejeno odgovornostjo, ki so še v lasti PPS in del delniških družb¹⁵, ki glede na njihovo vrednost pomenijo preveliko izpostavljenost PPS do posamezne naložbe oziroma presegajo dovoljeno vrednost sredstev PPS po ZZavar. V strategiji nadaljnjih prodaj naložb PPS je za posamezno vrsto naložbe predviden način odprodaje oziroma aktivnosti, ki jih mora izvesti KAD za odprodajo teh naložb.

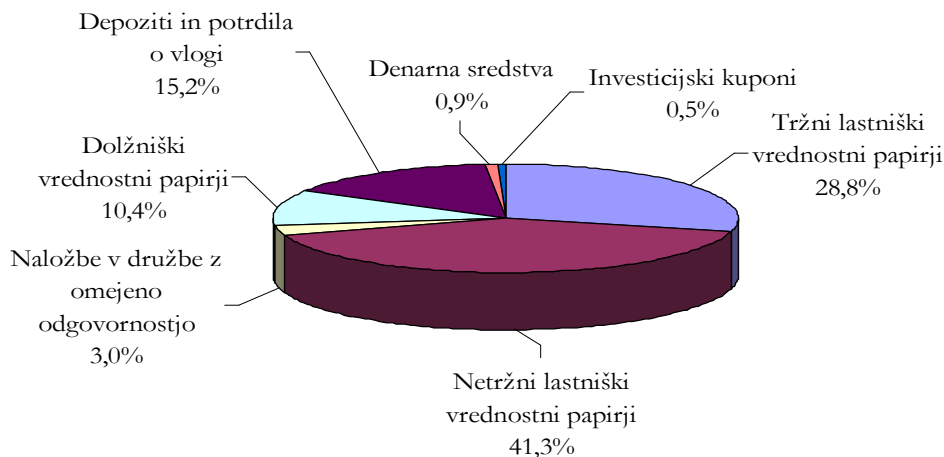
KAD je pri načrtovanju strukture sredstev PPS za leto 2008 v poslovnem načrtu PPS za leto 2008 upoštevala dejstvo, da je treba do 13. 7. 2009 zmanjšati delež netržnih lastniških vrednostnih papirjev na pet odstotkov vseh sredstev PPS, naložbe v družbe z omejeno odgovornostjo pa v celoti odprodati. Načrtovala je, da naj bi večina sredstev PPS na 31. 12. 2008 predstavljale naložbe v domače lastniške vrednostne papirje¹⁶ v višini 85 odstotkov vseh sredstev PPS, preostanek pa bi bil naložen v naložbe s fiksnim donosom. Med lastniškimi vrednostnimi papirji bi prevladovala naložbe v tržne delnice, nato pa netržne delnice in naložbe v deleže družb z omejeno odgovornostjo. Med dolžniškimi naložbami bi prevladovala naložbe v obveznice in bančne depozite. Za doseganje navedene strukture je načrtovala prodajo 43 naložb v netržne delnice in družbe z omejeno odgovornostjo, tako da bi njihova vrednost ob koncu leta 2008 znašala le še 38.368.348 evrov. Prodaj tržnih delnic ni načrtovala. V strategiji prestrukturiranja in upravljanja PPS je za leto 2008 podrobneje načrtovala odprodati 25 naložb v netržne delnice v skupnem znesku 2.190.327 evrov in 18 naložb v deleže družb z omejeno odgovornostjo v skupnem znesku 845.108 evrov.

Premoženje PPS, naloženo v delnice in deleže na dan 31. 12. 2008, obsega naložbe v skupno 101 gospodarsko družbo, na dan 31. 12. 2007 pa v 111 gospodarskih družb. Od 101 naložbe jih je 30 v družbah z omejeno odgovornostjo in 71 v delniških družbah, izmed teh pa jih je 11 uvrščenih na borzni oziroma na prosti trg vrednostnih papirjev pri Ljubljanski borzi, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: Ljubljanska borza). Na sliki 2 je predstavljena struktura naložb PPS na dan 31. 12. 2008, v prilogi pet pa sta podrobneje prikazana stanje in struktura naložb PPS na dan 31. 12. 2008 in 31. 12. 2007.

¹⁵ 31. 12. 2008 so to naložbe v delnice družb Cimos, d. d., Koper, Telekom Slovenije, d. d., Ljubljana, Elektro Ljubljana, d. d., Ljubljana in HIT, d. d., Nova Gorica.

¹⁶ Tržne in netržne delnice.

Slika 2: Struktura naložb PPS na dan 31. 12. 2008

Vir: analitični podatki KAD za leto 2008.

V letu 2008 je KAD prodala osem naložb PPS v gospodarskih družbah v skupnem znesku 703.923 evrov. Prodani sta bili dve naložbi v tržne delnice, pet naložb v deleže družb z omejeno odgovornostjo in ena naložba v netržne delnice. Večji prodaji sta bili prodaji naložb v družbah Pivovarna Laško, d. d., Laško in Gorenje, d. d., Velenje v skupnem znesku 690.133 evrov.

Največji naložbi PPS na dan 31. 12. 2008 s 30 odstotki predstavljata naložba v netržne delnice družbe Cimos, d. d., Koper in naložba v tržne delnice družbe Telekom Slovenije, d. d., Ljubljana, ki predstavlja 19 odstotkov vseh sredstev PPS.

V letu 2008 je KAD presežke sredstev in sredstva od prodaj naložb pretežno nalagala v depozite¹⁷. Poleg tega je kupila tržne delnice družbe Pozavarovalnica Sava, d. d., Ljubljana, obveznice Slovenske odškodninske družbe, d. d., Ljubljana in zakladno menico Republike Slovenije.

2.2.2 Upravljanje s premoženjem kritnega sklada PPS v letu 2008

Kritni sklad PPS se je oblikoval 13. 7. 2004, ko je KAD v skladu z ZPSPID in Aktom o prenosu premoženja Prvega pokojninskega sklada na Kritni sklad Prvega pokojninskega sklada¹⁸ (v nadaljevanju: Akt o prenosu premoženja na kritni sklad PPS) prenesla sredstva iz premoženja PPS v vrednosti 13.500.414 tisoč tolarjev¹⁹. Večji del sredstev so predstavljale naložbe v delnice, obveznice, potrdila o vlogi, depozite, druge kratkoročne vrednostne papirje, manjši del pa denarna sredstva. Nadaljnje prenose iz vplačila premij za pokojninske rente v kritni sklad PPS KAD izvaja izključno v denarju. V letu 2008 je

¹⁷ KAD je za račun PPS izvedla nakazila 54 sukcesivnih depozitov in 18 depozitov v skupnem znesku 38.690.000 evrov.

¹⁸ Sprejela uprava KAD 9. 7. 2004, spremembe 26. 6. 2006.

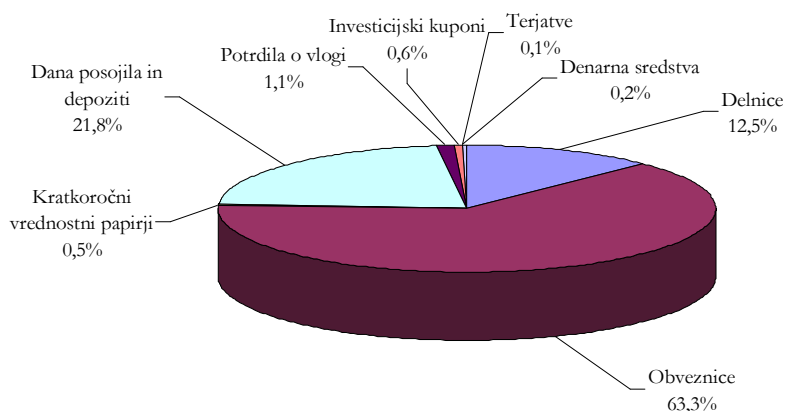
¹⁹ 56.336.231 evrov.

bilo v kritni sklad PPS skupno vplačanih za 9.306.637 evrov premij, kar je za 33 odstotkov manj kot v letu 2007, ko je bilo vplačil 12.093.282 evrov.

Najpomembnejša cilja upravljanja kritnega sklada PPS, ki jih je KAD določila v poslovnem načrtu PPS za leto 2008 sta zagotavljanje likvidnosti za tekoče poravnavanje obveznosti kritnega sklada PPS (izplačilo rent zavarovancem in drugih stroškov) in zagotavljanje pozitivne razlike med premoženjem in zahtevanim kritjem kritnega sklada PPS. Za doseganje navedenih ciljev je KAD pri pripravi poslovnega načrta PPS za leto 2008 načrtovala, da večino naložb kritnega sklada PPS na 31. 12. 2008 predstavljajo obveznice v višini 53 odstotkov vseh sredstev kritnega sklada PPS in delnice v višini 29 odstotkov vseh sredstev kritnega sklada PPS.

Na sliki 3 je prikazana struktura naložb kritnega sklada PPS na dan 31. 12. 2008, v prilogi 6 pa sta podrobneje prikazana stanje in struktura naložb kritnega sklada PPS na dan 31. 12. 2008 in 31. 12. 2007.

Slika 3: Struktura naložb kritnega sklada PPS na dan 31. 12. 2008

Vir: analitični podatki KAD za leto 2008.

Največji naložbi kritnega sklada PPS na 31. 12. 2008 predstavljata naložbi v obveznice Republike Slovenije 61 in 62, ki skupaj predstavljata 11 odstotkov vseh sredstev kritnega sklada PPS. Med naložbami v delnice največji delež predstavljajo naložbe v delnice družb Krka, d. d., Novo mesto, Petrol, d. d., Ljubljana in Cinkarna Celje, d. d., Celje, ki skupaj predstavljajo pet odstotkov vseh sredstev kritnega sklada PPS.

KAD je upravljala naložbe kritnega sklada PPS v skladu s strategijo upravljanja kritnega sklada PPS, v kateri so določeni cilji upravljanja, omejitve pri upravljanju, tveganja upravljavca, strategija upravljanja s strateško alokacijo naložb ter taktika upravljanja z izbiro konkretnih naložb. Politika likvidnosti je zasnovana na mesečnih ocenah o prilivih in odlivih sklada. V letu 2008 je prodala sedem naložb kritnega sklada PPS v skupnem znesku 818.618 evrov in izvedla odpoklice 52 sukcesivnih depozitov in vračila 26 depozitov v skupnem znesku 35.348.000 evrov. Največji prodaji v letu 2008 predstavljata prodaji tržnih delnic v družbah Infond Holding, d. d., Maribor in Lesnina, d. d., Ljubljana v skupnem znesku

380.666 evrov. V letu 2008 je KAD za kritni sklad PPS kupila obveznice, delnice, zakladne menice, potrdila o vlogi in investicijske kupone v skupnem znesku 11.778.998 evrov. KAD je za račun kritnega sklada izvedla nakazila 117 sukcesivnih depozitov in 28 depozitov v skupnem znesku 36.481.230 evrov.

2.3 Izračunavanje in izplačevanje pokojninskih rent

Po stanju na dan 31. 12. 2008 je bilo v PPS vključenih 34.160 zavarovancev, ki so bili imetniki 59.962.771 točk. Število zavarovancev v PPS se letno zmanjšuje zaradi števila zavarovancev, ki so v posameznem obdobju pridobili pravico do pokojninske rente oziroma so bili do izplačila rente zaradi smrti zavarovanca upravičeni njihovi dediči.

V tabeli 2 je predstavljeno število zavarovancev in njihove točke v PPS na dan 31. 12. leta 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 in 2008, ki do navedenih datumov še niso pridobili pravico do izplačila pokojninske rente, ter podatki o medletnem zmanjšanju števila zavarovancev in točk.

Tabela 2: Število zavarovancev in njihovih točk v PPS

Datum	Število zavarovancev	Zmanjšanje glede na predhodno stanje	Število točk	Zmanjšanje števila točk glede na predhodno stanje
31. 12. 2003	51.014	-	132.998.511	-
31. 12. 2004	39.558	(11.456)	81.804.937	(51.193.574)
31. 12. 2005	38.437	(1.121)	77.335.368	(4.469.569)
31. 12. 2006	37.060	(1.377)	71.617.598	(5.717.770)
31. 12. 2007	35.584	(1.476)	65.333.654	(6.283.944)
31. 12. 2008	34.160	(1.424)	59.962.771	(5.370.883)

Viri: poslovna poročila PPS za leta 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 in 2008.

Na koncu leta 2008 je bilo v primerjavi z 31. 12. 2007 za 1.424 manj zavarovancev, od katerih jih je 1.389 pridobilo pravico do pokojninske rente v letu 2008, za 35 zavarovancev pa so zaradi njihove smrti dediči pridobili pravico do izplačila odkupne vrednosti police. V letu 2007 je pravico do pokojninske rente pridobilo 1.435 zavarovancev, 41 dedičem zavarovancev pa je pripadla pravica do izplačila odkupne vrednosti police zaradi smrti imetnikov polic. V letu 2008 je bilo 9.306.637 evrov vplačil premij v kritni sklad PPS. Obračunane rente so v letu 2008 znašale 5.315.952 evrov. Ob upoštevanju stroškov izplačil v znesku 136.921 evrov²⁰ so obračunane neto rente v letu 2008 znašale 5.179.031 evrov. Dejansko so bile v letu 2008 izplačane rente v skupnem znesku 5.130.153 evrov, saj je bilo neizplačanih rent zaradi nepopolnih podatkov o prejemnikih²¹ za 48.878 evrov.

²⁰ KAD je na podlagi sklepa uprave KAD 6. 8. 2004 zavarovancem zaračunavala stroške v znesku 0,42 evra in 2 odstotka odmerjene pokojninske rente.

²¹ KAD zaradi nepopolnih podatkov ne more nakazati pripadajoče rente vsem upravičencem (kadar od upravičencev ni odziva ali pa se ne odzovejo v roku), zato vsak mesec prihaja do razlik med obveznostmi iz izplačil rent in dejansko izplačanimi rentami.

Po ZPSPID in Splošnih pogojih dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS – zamenjava za pokojninske bone (PPS-SP01)²² imajo imetniki polic pravico do mesečnega izplačevanja pokojninske rente, možnost izplačila pokojninske rente v enkratnem znesku (vendar le za zavarovance, ki so imetniki do največ 2.000 točk) in pravico do letne pokojninske rente (imetniki med 2.000 in 5.000 točk police). Zavarovanci ob pridobitvi pravice do pokojninske rente lahko izberejo enega izmed naslednjih možnih rentnih produktov:

- za skupino A (do 2.000 točk police): enkratno izplačilo ali mesečna renta;
- za skupino B (od 2.000 do 5.000 točk): doživljenjska letna ali mesečna pokojninska renta, ali doživljenjska letna ali mesečna pokojninska renta z zjamčeno dobo izplačevanja 5, 10 ali 15 let;
- za skupino C (od 5.000 do 10.000 točk): doživljenjska mesečna renta ali doživljenjska mesečna pokojninska renta z zjamčeno dobo izplačevanja 5, 10 ali 15 let.

16. člen ZPSPID določa, da mora KAD v zvezi z zavarovanji, ki jih krije PPS, izračunavati in oblikovati matematične rezervacije v skladu z ZZavar, in sicer za vsako posamezno zavarovalno polico in z uporabo ustreznega aktuarskega vrednotenja. Zavarovalno-tehnične osnove za rentna zavarovanja Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije (v nadaljevanju: ZTO)²³, za katere je Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: AZN) 23. 7. 2004 izdala soglasje, določajo naslednje sestavne dele matematičnih rezervacij:

- matematične rezervacije polic PPS,
- rezervacije za izravnavo izkustva smrtnosti PPS in
- rezervacije za izravnavo izkustva donosnosti PPS.

Do leta 2008 so bile matematične rezervacije polic PPS oblikovane v skladu z nemškimi rentnimi tablicami smrtnosti iz leta 1987, v letu 2008 pa so bile na podlagi soglasja AZN²⁴ oblikovane v skladu z zadnjimi rentnimi tablicami, ki jih objavlja DAV²⁵, iz leta 2004 (v nadaljevanju: DAV2004R). Zaradi menjave tablic umrljivosti za izračun matematičnih rezervacij se način izračuna rente za člane PPS, ki so in še bodo pridobili pravico do rente, ni spremenil.

Rezervacije za izravnavo izkustva smrtnosti, ki so sestavni del matematičnih rezervacij, se ugotovijo ob prvem izračunu matematične rezervacije kot razlika med vrednostjo prenesenega premoženja (vplačane premije) in vrednostjo matematične rezervacije police. Rezervacije za izravnavo izkustva smrtnosti izračunane po posameznih policah ob prenosu povečujejo stanje rezervacij za izravnavo izkustva smrtnosti in se oblikujejo skupno za vse zavarovance. Dodatno se rezervacije za izravnavo izkustva smrtnosti oblikujejo ob koncu leta iz presežka sredstev kritnega sklada PPS, in sicer:

- če matematične rezervacije polic niso oblikovane v skladu z zadnjimi rentnimi tablicami, ki jih objavlja DAV, se med rezervacije v celoti razporedi:
 - presežek sredstev kritnega sklada PPS, ki je posledica presežnega donosa kritnega sklada PPS nad zjamčenim donosom,
 - presežek sredstev, ki je posledica smrtnosti rentnih zavarovancev;

²² Splošni pogoji z 15. 10. 1999 in spremembe 12. 9. 2002 ter 9. 6. 2004.

²³ Sprejela uprava KAD 5. 7. 2004 in spremembe 8. 12. 2004.

²⁴ Soglasje AZN k tablicam umrljivosti DAV2004R z 4. 7. 2008.

²⁵ Nemške rentne tablice smrtnosti (Deutsche Aktuarvereinigung).

- če so matematične rezervacije v skladu z zadnjimi rentnimi tablicami, se med rezervacije razporedi presežek sredstev, ki je posledica nadumrljivosti²⁶ rentne populacije.

Rezervacije za izravnavo izkustva donosnosti PPS se oblikujejo ob koncu leta, če so matematične rezervacije polic oblikovane v skladu z zadnjimi rentnimi tablicami. Presežek sredstev, ki je posledica presežnega donosa kritnega sklada PPS nad zajamčenim, se v takšnem primeru razporedi bodisi za trajna povečanja rent bodisi v celoti ali delno porabi za oblikovanje rezervacij za izravnavo izkustva donosnosti. Delež presežka, namenjen povečanju rent, določi uprava KAD.

V letu 2008 je bilo dodatno oblikovanih 1.616.677 evrov matematičnih rezervacij, kar je za 16.860.296 evrov manj kot v letu 2007, ko je bilo dodatno oblikovanih 18.476.973 evrov matematičnih rezervacij. Stanje matematičnih rezervacij po zamenjavi tablic smrtnosti in pred kritjem primanjkljaja sredstev kritnega sklada PPS na dan 31. 12. 2008 je znašalo 91.144.187 evrov, od tega 65.040.702 evrov matematičnih rezervacij polic in 26.103.485 evrov rezervacij za izravnavo izkustva smrtnosti. Z zamenjavo tablic smrtnosti, se je zaradi razporeditve rezervacij za izravnavo izkustva smrtnosti v znesku 22.768.715 evrov med matematične rezervacije polic, spremenila struktura celotnih matematičnih rezervacij. Ugotovljen primanjkljaj sredstev kritnega sklada PPS, ki je znašal 12.294.340 evrov, je KAD delno pokrila s preostankom rezervacij za izravnavo izkustva smrtnosti v znesku 3.334.770 evrov. Primanjkljaj kritnega sklada PPS je 31. 12. 2008 po razporeditvi preostanka rezervacij za izravnavo izkustva smrtnosti znašal 8.959.570 evrov. Stanje matematičnih rezervacij 31. 12. 2008 je tako po zamenjavi tablic umrljivosti in pokritju primanjkljaja sredstev kritnega sklada PPS 87.809.417 evrov. Stanje matematičnih rezervacij v letih 2007 in letu 2008 po posameznih sestavnih delih je prikazano v tabeli 3.

Tabela 3: Matematične rezervacije po posameznih sestavnih delih na dan 31. 12. 2007 in 31. 12. 2008

v evrih

	31. 12. 2007	31. 12. 2008		31. 12. 2008
		Pred pokritjem primanjkljaja sredstev kritnega sklada PPS	Po pokritju primanjkljaja sredstev kritnega sklada PPS	
		Pred zamenjavo tablic umrljivosti	Po zamenjavi tablic umrljivosti	Po zamenjavi tablic umrljivosti
Matematične rezervacije	86.192.740	91.144.187	91.144.187	87.809.417
• Matematične rezervacije polic	60.810.792	65.040.702	87.809.417	87.809.417
• Rezervacije za izravnavo izkustva smrtnosti	25.381.948	26.103.485	3.334.770	0

Vir: poročilo pooblaščenega aktuarja KAD.

Za kritje primanjkljaja kritnega sklada PPS na 31. 12. 2008 je KAD oblikovala rezervacije v vrednosti ugotovljenega primanjkljaja sredstev v znesku 8.959.570 evrov.

²⁶ Kot 'nadumrljivost' je poimenovana posledica hitrejšega umiranja oseb v populaciji od predvidene starosti v izkustvenih tabelah smrtnosti.

2.4 Računovodski izkazi PPS in kritnega sklada PPS

Glede na to, da je kritni sklad PPS ločeno premoženje od premoženja PPS, KAD pripravlja ločene računovodske izkaze in vodi ločene računovodske evidence za premoženje PPS in posebej za kritni sklad PPS.

2.4.1 Računovodski izkazi PPS

2.4.1.1 Bilanca stanja PPS

Stanje sredstev oziroma obveznosti do njihovih virov je na dan 31. 12. 2008 znašalo 74.000.450 evrov in je bilo v primerjavi z 31. 12. 2007 nižje za 47 odstotkov oziroma za 65.345.899 evrov. Nižja je predvsem vrednost tržnih delnic, in sicer za 50.625.456 evrov. Njihova vrednost se je na dan 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 znižala predvsem zaradi padanja tečajev delnic na Ljubljanski borzi. Slovenski borzni indeks SBI20 se je v letu 2008 znižal za 67,5 odstotka, zato so se v letu 2008 v poslovnih knjigah PPS najbolj znižale vrednosti naložb v delnice družb Telekom Slovenije, d. d., Ljubljana, Petrol, d. d., Ljubljana, Krka, d. d., Novo mesto, Aerodrom Ljubljana, d. d., Brnik – aerodrom, Gorenje, d. d., Velenje in Luka Koper, d. d., Koper, kar je prikazano v tabeli 4. Med tržnimi delnicami največjo naložbo na dan 31. 12. 2008 predstavlja naložba v delnice družbe Telekom Slovenije, d. d., Ljubljana, katere vrednost je bila na 31. 12. 2008 za 34.153.167 evrov oziroma za 71 odstotkov nižja v primerjavi z 31. 12. 2007.

Tabela 4: Zmanjšanja vrednosti naložb PPS v tržne delnice na dan 31. 12. 2008 glede na vrednost naložb na 31. 12. 2007

Naložba	Vrednost naložbe 31. 12. 2008 v evrih	Vrednost naložbe 31. 12. 2007 v evrih	Razlika 31. 12. 2008/ 31. 12. 2007 v evrih	Indeks 31. 12. 2008/ 31. 12. 2007
Telekom Slovenije, d. d., Ljubljana	13.705.179	47.858.345	(34.153.166)	29
Petrol, d. d., Ljubljana	1.827.976	6.171.544	(4.343.568)	30
Krka, d. d., Novo mesto	2.731.117	7.032.328	(4.301.211)	39
Aerodrom Ljubljana, d. d., Brnik – aerodrom	429.300	2.526.860	(2.097.560)	17
Gorenje, d. d., Velenje	617.893	2.812.064	(2.194.171)	22
Luka Koper, d. d., Koper	329.753	1.395.751	(1.065.998)	24
Skupaj	19.641.218	67.796.892	(48.155.674)	29

Vir: analitične evidence KAD.

Večje zmanjšanje v sredstvih PPS predstavljajo tudi kratkoročni depoziti pri bankah v Republiki Sloveniji, katerih stanje je 31. 12. 2008 znašalo 11.238.989 evrov in je bilo v primerjavi z 31. 12. 2007 nižje za 6.587.788 evrov oziroma 37 odstotkov.

Zaradi zmanjševanja tečajev delnic na Ljubljanski borzi v letu 2008 se je na dan 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 spremenila tudi struktura sredstev PPS. 31. 12. 2007 so največji delež z 52 odstotki predstavljale tržne delnice, 31. 12. 2008 pa največji delež z 41 odstotki predstavljajo netržne delnice. Vrednost netržnih delnic 31. 12. 2008 je 30.553.162 evrov in je v primerjavi z 31. 12. 2007 nižja za 6.291.299 evrov oziroma 17 odstotkov. Razlog je predvsem v skupnem vrednotenju naložb²⁷ v delnice družb Cimos, d. d., Koper in HIT, d. d., Nova Gorica. Ugotovljeni cenitveni vrednosti omenjenih naložb sta bili nižji od njihovih knjigovodskih vrednosti²⁸, zato sta se naložbi v poslovnih knjigah PPS slabili²⁹. Vrednost naložbe v delnice Cimos, d. d., Koper se je 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 znižala za 5.164.612 evrov, vrednost naložbe v delnice HIT, d. d., Nova Gorica pa za 545.987 evrov.

Med obveznostmi do virov sredstev PPS na dan 31. 12. 2008 največji delež z 68 odstotki v znesku 50.421.976 evrov predstavljajo vplačane enote premoženja in vplačani presežek enot premoženja. Večje zmanjšanje med obveznostmi do virov sredstev 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 je predvsem pri čistih neiztrženih dobičkih pri naložbah³⁰. Stanje čistih neiztrženih dobičkov pri naložbah v znesku 11.104.499 evrov je bilo 31. 12. 2008 za 51.474.003 evrov oziroma 82 odstotkov nižje v primerjavi z 31. 12. 2007. Znižanje njihove vrednosti je predvsem posledica znižanja vrednosti naložb v tržne delnice zaradi zmanjševanja njihovih tečajev na Ljubljanski borzi v letu 2008.

2.4.1.2 Izkaz poslovnega izida PPS

PPS je v letu 2008 realiziral prihodke v znesku 3.623.621 evrov, kar je za 17.266.564 evrov oziroma 83 odstotkov manj kot v letu 2007. Nižji prihodki so rezultat manjših iztrženih dobičkov pri naložbah³¹, ki so v letu 2008 znašali 528.760 evrov in so bili za 18.220.873 evrov oziroma 97 odstotkov nižji v primerjavi z letom 2007. Najvišji delež med prihodki v letu 2008 v znesku 1.864.896 evrov oziroma z 51 odstotki so predstavljali prihodki od dividend. V primerjavi z letom 2007 so bili ti prihodki v letu 2008 višji za 571.836 evrov oziroma za 44 odstotkov. Drugi največji delež med prihodki z 31 odstotki oziroma v znesku 1.111.283 evrov predstavljajo prihodki od obresti od naložb v Republiki Sloveniji, ki so bili v letu 2008 za 390.037 evrov oziroma 54 odstotkov višji v primerjavi s preteklim letom.

PPS je za leto 2008 v izkazu poslovnega izida izkazal 8.031.950 evrov odhodkov, kar je za 1.176.020 evrov oziroma 13 odstotkov manj kot v letu 2007. Zmanjšanje v letu 2008 je bilo predvsem posledica nižjih odhodkov za provizijo za upravljanje v znesku 487.008 evrov ter nižjih odhodkov za popravke vrednosti naložb v znesku 486.327 evrov. Odhodki za popravke vrednosti naložb³² so v letu 2008 znašali 6.406.923 evrov in so predstavljali najvišji, 80-odstotni delež med odhodki PPS. Odhodki za popravke

²⁷ V letu 2008 sta bili opravljeni cenitvi naložb s strani pooblaščenega ocenjevalca vrednosti podjetij.

²⁸ Vrednosti, po katerih sta naložbi izkazani v poslovnih knjigah PPS.

²⁹ Naložbi sta se v poslovnih knjigah PPS izkazali po cenitvenih vrednostih.

³⁰ V bilanci stanja se med čistimi neiztrženimi dobički izkazujejo presežki neiztrženih dobičkov pri naložbah nad neiztrženimi izgubami pri naložbah. Neiztrženi dobiček pri naložbi je posledica povečanja tržne vrednosti posamezne naložbe ali povečanja vrednosti naložbe zaradi skupnega ovrednotenja posamezne naložbe, neiztržena izguba pri naložbi pa je posledica zmanjšanja tržne vrednosti posamezne naložbe.

³¹ Pojavijo se pri prodaji finančnih naložb in predstavljajo pozitivno razliko med prodajno vrednostjo posamezne prodane naložbe in njeno knjigovodsko vrednostjo.

³² Pojavijo se pri naložbah, s katerimi se ne trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev in predstavljajo negativno razliko med knjigovodsko vrednostjo posamezne naložbe in njeno iztržljivo vrednostjo.

vrednosti naložb so v letu 2008 nastali predvsem zaradi skupnega vrednotenja naložb v delnice družb Cimos, d. d., Koper in HIT, d. d., Nova Gorica. Ugotovljeni cenitveni vrednosti naložb sta bili nižji od njunih knjigovodskih vrednosti, zato je bil za navedeno razliko v poslovnih knjigah PPS izkazan popravek vrednosti naložbe Cimos, d. d., Koper v znesku 5.480.513 evrov in popravek vrednosti naložbe HIT, d. d., Nova Gorica v znesku 545.987 evrov.

V letu 2008 je nastala čista izguba v znesku 4.408.329 evrov, v letu 2007 pa je bil realiziran čisti dobiček v znesku 11.682.215 evrov. Čista izguba je v letu 2008 nastala predvsem zaradi nižje realiziranih iztrženih dobičkov od prodanih naložb. Zadržani čisti dobiček PPS na dan 31. 12. 2008 v bilanci stanja PPS znaša 16.724.045 evrov.

2.4.2 Računovodski izkazi Kritnega sklada PPS

2.4.2.1 Bilanca stanja Kritnega sklada PPS

Na dan 31. 12. 2008 je bilo stanje sredstev oziroma obveznosti do njihovih virov 79.213.340 evrov, kar je za 7.289.313 evrov oziroma 8 odstotkov manj kot 31. 12. 2007. Največji, 45-odstotni delež v sredstvih kritnega sklada PPS na dan 31. 12. 2008 v znesku 35.698.292 evrov predstavljajo dolgoročni dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom. Stanje teh naložb 31. 12. 2008 je bilo v primerjavi z 31. 12. 2007 višje za 4.553.918 evrov oziroma 15 odstotkov. Večje povišanje stanja naložb kritnega sklada PPS na dan 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 je bilo tudi pri kratkoročnih depozitih pri bankah, katerih stanje 31. 12. 2008 je znašalo 10.709.292 evrov in je bilo v primerjavi z 31. 12. 2007 višje za 4.060.586 evrov oziroma za 61 odstotkov.

31. 12. 2008 se je v primerjavi z 31. 12. 2007 najbolj zmanjšala vrednost naložb v delnice. Njihovo stanje je 31. 12. 2008 znašalo 9.374.028 evrov in je bilo v primerjavi z 31. 12. 2007 nižje za 11.628.494 evrov oziroma za 55 odstotkov. Zaradi padanja tečajev delnic na Ljubljanski borzi v letu 2008 je bilo 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 predvsem nižje stanje tržnih delnic, in sicer naložb v delnice družb Krka, d. d., Novo mesto, Petrol, d. d., Ljubljana, Aerodrom Ljubljana, d. d., Brnik – aerodrom, Gorenje, d. d., Velenje in Cinkarna Celje, d. d., Celje. Vrednosti omenjenih naložb so se na 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 skupno znižale za 9.793.508 evrov, kar je predstavljeno v tabeli 5.

Tabela 5: Zmanjšanja vrednosti naložb kritnega sklada PPS v tržne delnice na dan 31. 12. 2008 glede na vrednost naložb na dan 31. 12. 2007

Naložba	Vrednost naložbe 31. 12. 2008 v evrih	Vrednost naložbe 31. 12. 2007 v evrih	Razlika 31. 12. 2008/ 31. 12. 2007 v evrih	Indeks 31. 12. 2008/ 31. 12. 2007
Krka, d. d., Novo mesto	1.648.903	4.245.746	(2.596.843)	39
Petrol, d. d., Ljubljana	1.023.667	3.456.065	(2.432.398)	30
Aerodrom Ljubljana, d. d., Brnik	398.000	2.342.628	(1.944.628)	17
Gorenje, d. d., Velenje	536.998	2.167.408	(1.630.410)	25
Cinkarna Celje, d. d., Celje	1.202.760	2.391.989	(1.189.229)	50
Skupaj	4.810.328	14.603.836	(9.793.508)	33

Vir: analitične evidence KAD.

Največji delež v znesku 87.809.417 evrov pri obveznostih predstavljajo kosmate matematične rezervacije, namenjene kritju prihodnjih obveznosti, ki izhajajo iz sklenjenih zavarovalnih pogodb ali v povezavi z njimi. Matematične rezervacije so bile 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 večje za 1.616.677 evrov oziroma 2 odstotka. Med obveznostmi je obenem evidentirana čista izguba oziroma primanjkljaj sredstev kritnega sklada PPS nad matematičnimi rezervacijami v znesku 8.959.570 evrov. Primanjkljaj sredstev glede na obveznosti je v bilanci stanja kritnega sklada PPS izkazan v kapitalu kot primanjkljaj sredstev za pokrivanje obveznosti do zavarovancev. V prav takem znesku je KAD, kot upravljavalec kritnega sklada PPS, v breme svojega kapitala oblikovala rezervacije.

2.4.2.2 Izkaz poslovnega izida kritnega sklada PPS

Prihodki kritnega sklada PPS brez drugih prihodkov iz življenjskih zavarovanj so v letu 2008 znašali 12.899.757 evrov in so bili za 10.890.580 evrov oziroma 46 odstotkov nižji kot v letu 2007. Razlog za nižje prihodke je predvsem v manjših prevrednotovalnih finančnih prihodkih³³, ki so v letu 2008 znašali 136.946 evrov in so bili za 8.863.016 evrov oziroma 98 odstotkov nižji v primerjavi z letom 2007. Navedeno stanje je posledica spremembe vrednosti tečajev delnic na Ljubljanski borzi, ki so se v letu 2007 zelo povečali, v letu 2008 pa se je stanje popolnoma spremenilo. Slovenski borzni indeks SBI20 se je v letu 2008 znižal za 67,5 odstotka.

Največji, 72-odstotni, delež v celotnih prihodkih³⁴ v znesku 9.306.637 evrov predstavljajo obračunane kosmate zavarovalne premije, ki so bile za 2.786.645 evrov oziroma 23 odstotkov nižje v primerjavi z letom 2007.

³³ Nastanejo zaradi povečanja poštene vrednosti posamezne naložbe. Nastali dobiček zaradi spremembe poštene vrednosti naložbe se izkaže v izkazu poslovnega izida v kategoriji prevrednotovalnih finančnih prihodkov.

³⁴ Brez drugih prihodkov iz življenjskih zavarovanj.

V letu 2008 je bilo realiziranih 21.858.803 evrov odhodkov, kar je za 1.931.544 evrov oziroma 8 odstotkov manj kot v letu 2007. Največji, 68-odstotni delež v odhodkih predstavljajo prevrednotovalni finančni odhodki, ki so znašali 14.920.216 evrov, v letu 2007 pa 343.560 evrov. Prevrednotovalne finančne odhodke za leto 2008 v večini predstavljajo izgube iz prevrednotenja finančnih naložb³⁵. Nastale izgube iz prevrednotenja finančnih naložb v letih 2008 in 2007 po posameznih vrstah finančnih naložb so prikazane v prilogi 8. Delnice, katerih vrednost se je 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 najbolj znižala in zaradi katerih je bilo v izkazu prihodkov in odhodkov kritnega sklada PPS za leto 2008 v primerjavi z letom 2007 izkazano povečanje prevrednotovalnih finančnih odhodkov, so prikazane v tabeli 5.

Drugi največji, 24-odstotni delež v znesku 5.315.952 evrov, predstavljajo čisti odhodki za škode, ki predstavljajo obračunane pokojninske rente. Spremembe matematičnih rezervacij so bile v letu 2008 v primerjavi s preteklim obdobjem nižje za 16.860.296 evrov oziroma 91 odstotkov. Sprememba se nanaša na menjavo tablic smrtnosti v letu 2008.

Drugih prihodkov iz življenjskih zavarovanj v letu 2008 je bilo 310 evrov³⁶, drugih odhodkov iz življenjskih zavarovanj pa 834 evrov³⁷. Izid iz življenjskih zavarovanj³⁸ je bil v letu 2008 negativen v znesku 8.959.046 evrov, čista poslovna izguba obračunskega obdobja pa je znašala 8.959.570 evrov. KAD je za ugotovljeno izgubo v znesku 8.959.570 evrov v skladu s Pravilnikom za izračun matematičnih rezervacij³⁹ v svojih poslovnih knjigah na 31. 12. 2008 oblikovala rezervacije.

³⁵ Nastanejo zaradi znižanja poštene oziroma odplačne vrednosti posamezne naložbe. Nastala izguba zaradi spremembe poštene oziroma odplačne vrednosti naložbe se izkaže v izkazu poslovnega izida v kategoriji prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

³⁶ Drugi prihodki iz življenjskih zavarovanj predstavljajo prihodki iz preveč plačanih rent.

³⁷ Drugi odhodki iz življenjskih zavarovanj se nanašajo na izravnave in davke pri izplačilu tujih dividend.

³⁸ Razlika med skupnimi prihodki in odhodki brez upoštevanja drugih prihodkov in odhodkov iz življenjskih zavarovanj.

³⁹ Uradni list RS, št. 51/00.

3. UGOTOVITVE

3.1 Upravljanje premoženja PPS in kritnega sklada PPS ter zagotavljanje zajamčenega donosa

Preverili smo, ali so bili v letu 2008 v skladu s predpisi:

- struktura naložb PPS in kritnega sklada PPS,
- postopki nakupov in prodaj naložb PPS in kritnega sklada PPS,
- vrednotenje naložb PPS in kritnega sklada PPS,
- prenosi sredstev iz premoženja PPS na kritni sklad PPS,
- zajamčena donosnost in
- provizija za upravljanje PPS.

3.1.1 Struktura naložb PPS in kritnega sklada PPS

Ugotovili smo, da je bila struktura naložb PPS in kritnega sklada PPS na dan 31. 12. 2008 v skladu s predpisi in usmeritvami.

Ne glede na to opozarjamo na določbo 21. člena ZPSPID, ki določa, da mora biti premoženje PPS najpozneje do 13. 7. 2009 usklajeno z določbami o naložbah kritnega sklada, ki jih predpisuje zakon, ki ureja zavarovalništvo. KAD je sicer s strategijo prestrukturiranja in upravljanja PPS določila smernice preoblikovanja premoženja PPS, vendar se struktura premoženja PPS na 31. 12. 2008 še vedno precej razlikuje od strukture, ki jo določa ZZavar, kar predstavlja tveganje za uskladitev premoženja PPS z določbami ZZavar do 13. 7. 2009. Odstopanja strukture naložb PPS glede na določila ZZavar o kritnem skladu so pri deležu tržnih in netržnih delnic ter pri naložbah v poslovne deleže družb z omejeno odgovornostjo, kar je prikazano v tabeli 6. Iz tabele so razvidna odstopanja za skupinske naložbe in pomembnejša odstopanja pri naložbah posameznega izdajatelja vrednostnega papirja.

Tabela 6: Odstopanja naložb PPS na dan 31. 12. 2008 od določb ZZavar

Vrsta naložb	Struktura v odstotkih	Dovoljen delež po ZZavar ⁴⁰ v odstotkih	Razlika v odstotnih točkah
<i>Skupinske naložbe</i>			
Tržni, netržni lastniški vrednostni papirji, investicijski kuponi	70,1	30,0	40,1
Netržni lastniški vrednostni papirji	41,3	5,0	36,3
Deleži	2,9	0	2,9
<i>Individualne naložbe posameznega izdajatelja</i>			
Tržne delnice družbe Telekom, d. d., Ljubljana	18,5	5,0	13,5
Netržna delnica družbe Cimos, d. d., Koper	30,4	1,0	29,4
Netržna delnica družbe Elektro Ljubljana, d. d., Ljubljana	3,1	1,0	2,1
Netržna delnica družbe HIT, d. d., Nova Gorica	2,5	1,0	1,5

Vir: analitične evidence KAD.

KAD je v poslovnem načrtu PPS za leto 2008 in strategiji prestrukturiranja in upravljanja sredstev PPS načrtovala, da naj bi za doseganje cilja prestrukturiranja sredstev PPS v letu 2008 prodala skupno 43 naložb, in sicer 25 naložb v netržne delnice v znesku 2.190.327 evrov in 18 naložb v deleže družb z omejeno odgovornostjo v znesku 845.018 evrov. Načrtovala je, da naj bi bila sredstva PPS na dan 31. 12. 2008 v pretežnem delu še vedno naložena v domače lastniške vrednostne papirje⁴¹ v višini 85 odstotkov in da naj bi med lastniškimi vrednostnimi papirji prevladovala tržne delnice, nato pa netržne delnice in deleži družb z omejeno odgovornostjo.

KAD pri upravljanju premoženja PPS v letu 2008 ni dosegla ciljev prestrukturiranja sredstev PPS, ki jih je določila v poslovnem načrtu PPS za leto 2008 in strategiji prestrukturiranja in upravljanja sredstev PPS. V letu 2008 je prodala le eno naložbo v netržne delnice v znesku 9.819 evrov in le pet naložb v deleže družb z omejeno odgovornostjo, kar skupno predstavlja le 14 odstotkov načrtovanih prodaj tovrstnih naložb. Med lastniškimi vrednostnimi papirji na dan 31. 12. 2008 prevladujejo netržne delnice z 41 odstotnim deležem, nato tržne delnice z 29 odstotki in deleži v družbah z omejeno odgovornostjo s tremi odstotki vseh sredstev. Nedoseganje načrtovane strukture tržnih delnic je posledica padanja tečajev delnic v letu 2008 na Ljubljanski borzi.

Ker ni dosegla ciljev prestrukturiranja sredstev PPS v letu 2008, je uprava KAD 8. 12. 2008 sprejela strategijo nadaljnjih prodaj naložb PPS, v kateri je predvidena odprodaja naložb v družbe z omejeno odgovornostjo in del določenih delniških družb, ki presegajo dovoljeno vrednost sredstev PPS po ZZavar, in 3. 3. 2009 na podlagi četrtega odstavka 121. člena ZZavar⁴² zaprosila AZN za ohranitev naložb v deleže družb z omejeno odgovornostjo za obdobje nadaljnjih treh let, to je do 13. 7. 2012.

⁴⁰ Dovoljen delež je določen glede na odstotek zavarovalno tehničnih rezervacij oziroma vrednosti sredstev.

⁴¹ Delnice in deleže.

⁴² Četrti odstavek 121. člena ZZavar določa, da AZN lahko iz posebej utemeljenih razlogov dovoli, da premoženje kritnega sklada lahko obsega druge vrste naložb, kot naložbe, dovoljene na podlagi 121. člena ZZavar.

3.1.2 Postopki nakupov in prodaj naložb za PPS in kritni sklad PPS

Preverili smo pravilnost postopkov novih nabav in prodaj naložb PPS in kritnega sklada PPS s predpisi in usmeritvami, ki jih je sprejela uprava KAD kot upravljavec PPS in kritnega sklada PPS.

Postopki nakupov in prodaj naložb so urejeni v Navodilu o izvedbi nakupov in prodaj finančnih naložb⁴³, ki med drugim določa, da mora upravljavec premoženja pri nakupu ali prodaji naložbe za PPS ali kritni sklad PPS poskrbeti, da naročilo odobrijo pristojne osebe, in sicer kadar vrednost naročila presega pristojnosti upravitelja, določene v Pravilniku o pooblastilih in podpisovanju v KAD⁴⁴. Uprava KAD je v letu 2007 sprejela tudi Navodilo o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja pokojninskih skladov in Kapitalske družbe, d. d.⁴⁵ (v nadaljevanju: Navodilo o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja), s katerim je določila postopke sprejemanja odločitev o nakupu in prodaji naložb, ki jih kupujejo upravljavci premoženja v imenu in za račun KAD ali za račun pokojninskih skladov, ter način omejitve konfliktov interesov, ki bi lahko nastali pri sklepanju tovrstnih poslov. V skladu s 4. členom sprejete Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja odločitev o nakupu ali prodaji naložbe za račun pokojninskega sklada taktični odbor za portfeljsko upravljanje na predlog upravitelja premoženja, ki mu mora biti priložena ustrezna dokumentacija. Poleg tega 6. člen določa, da mora pisni predlog upravitelja premoženja vsebovati ključne razloge, zakaj je neko naložbo predlagal za nakup.

3.1.2.1 Nakupi in prodaje naložb za PPS

Prodaje delnic Pivovarna Laško, d. d., Laško, prodaje obveznic Republike Slovenije 48, prodaje obveznic Renault SA, Renault 4, nakupi obveznic Slovenske odškodninske družbe, d. d., Ljubljana in nakupi delnic Pozavarovalnice Sava, d. d., Ljubljana so bile izvedene kljub temu, da taktični odbor za portfeljsko upravljanje ni sprejel odločitev o nakupih oziroma prodajah navedenih naložb, kar pomeni kršitev 4. člena Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja. Ugotovili smo tudi, da pri nakupu obveznic Slovenske odškodninske družbe, d. d., Ljubljana upravljavec premoženja ni pripravil pisnega predloga za nakup obveznic, kot določa 6. člen Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja.

Pojasnilo KAD

Da se odločitve o nakupu ali prodaji naložb PPS niso sprejemale na sejah taktičnega odbora, izhaja iz pretekle organiziranosti procesa upravljanja premoženja. Do 1. 1. 2006 so se vsi skladi pokojninskega zavarovanja upravljali v enem oddelku (Oddelke za naložbe), nato pa se je oddelke razdelil na dva oddelka, na Oddelke za upravljanje premoženja in Oddelke za upravljanje kapitalskih naložb. S premoženjem PPS se upravlja tako v Oddelku za upravljanje kapitalskih naložb (večinoma netržne delnice in deleži), kot tudi v Oddelku za upravljanje premoženja (tržne naložbe, depoziti, zakladne menice in drugo). Sestanke taktičnega odbora je uvedel direktor Oddelka za upravljanje premoženja, da bi se razpravljalo o naložbah, ki se upravljajo znotraj tega oddelka, torej le naložbeni predlogi upraviteljev premoženja v okviru Oddelka za upravljanje premoženja. Čeprav je v prvem odstavku 1. člena Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja določeno, da ureja tudi postopke sprejemanja odločitev o nakupu in prodaji naložb, ki jih kupujejo upravljavci premoženja za račun pokojninskih skladov, se je vedno razumelo, da je upravljanje PPS iz tega odločitvenega procesa izvzeto in tako se je ravnalo tudi v praksi.

⁴³ Sprejela uprava KAD 11. 6. 2007, spremembe 6. 8. 2007, 18. 9. 2007 in 15. 12. 2008.

⁴⁴ Sprejela uprava KAD 1. 1. 2007, spremembe 18. 9. 2007 in 11. 8. 2008.

⁴⁵ Sprejela uprava KAD 4. 9. 2007.

Ukrepi KAD

Uprava KAD je 15. 12. 2008 sprejela spremembo Navodila o izvedbi nakupov in prodaj finančnih naložb. V njem je jasno določila, da upravitelj premoženja naročilo za nakup ali prodajo vrednostnih papirjev vpiše v knjigo naročil in poskrbi za odobritev naročila, če bi vrednost naročila presegala pristojnosti upravitelja, določene v Pravilniku o pooblastilih in podpisovanju v KAD⁴⁶, šele ko je odločitev o naložbenem predlogu sprejeta na seji taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje premoženja. Hkrati je uprava KAD 8. 12. 2008 sprejela spremembo Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja in v njem določila, da morajo biti sklepi taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje premoženja jasno formulirani v zapisnikih sej. V 8. členu spremenjenega Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja je uprava KAD določila, da je za pripravo pisnega gradiva o naložbenem predlogu odgovoren upravitelj premoženja, ki po potrebi sodeluje z analitikom. V vseh primerih, ko je za odobritev posla potrebna odobritev člana uprave, je pisno mnenje analitika obvezno. Podpisan pisni predlog in mnenje analitika upravitelj premoženja izroči zapisnikarju na sami seji. Oddelek za upravljanje premoženja poskrbi za brambo dokumentacije. Uprava KAD je hkrati 10. 7. 2009 sprejela spremembo Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja, kjer je jasno določeno, da se postopki sprejemanja odločitev o nakupih in prodajah finančnih naložb za vse pokojninske sklade vodijo enotno, tudi naložbeni predlogi za PPS.

3.1.2.2 Nakupi in prodaje naložb za Kritni sklad PPS

Nakup delnic HIT, d. d., Nova Gorica

KAD je v letu 2008 za račun kritnega sklada PPS po ceni 33 evrov za delnico kupila 15.000 lotov netržnih delnic družbe HIT, d. d., Nova Gorica v skupnem znesku 495.000 evrov.

3.1.2.2.a Upravitelj premoženja je taktičnemu odboru za portfeljsko upravljanje na izredni seji dne 9. 9. 2008 predlagal nakup 15.000 delnic po ceni 33 evrov za delnico. Predlog, ki ga je pripravil za nakup naložbe, ni bil utemeljen z ustrezno dokumentacijo, ki bi vključevala navedbo ključnih razlogov, zakaj je naložbo predlagal za nakup, kar pomeni kršitev 6. člena Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja. Nakup naložbe je bil izveden kljub temu, da taktični odbor za portfeljsko upravljanje ni sprejel odločitve oziroma sklepa o nakupu naložbe. Navedeno dejanje pomeni kršitev 4. člena Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja, ki določa, da odločitev o nakupu ali prodaji naložbe za račun pokojninskega sklada sprejeme taktični odbor za portfeljsko upravljanje na predlog upravitelja premoženja.

3.1.2.2.b Iz zapisnika izredne seje taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje z dne 9. 9. 2008 je razvidno, da se Oddelek za analize s predlogom upravitelja premoženja zaradi previsoke nakupne cene delnic⁴⁷ ni strinjal. Ker na izredni seji taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje ni bilo konsekvencialnega dogovora glede naložbenega predloga, bi moral končno odločitev o nakupu naložbe v skladu s tretjim odstavkom 6. člena Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja sprejeti direktor Oddelka za upravljanje premoženja, in se zapiše v zapisnik seje. Odločitev o nakupu delnic ni sprejel direktor Oddelka za upravljanje premoženja, saj njegova odločitev ni bila zapisana v zapisniku, kot določa tretji odstavek 6. člena Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja.

⁴⁶ Sprejela uprava KAD 1. 1. 2007, spremembe 18. 9. 2007 in 11. 8. 2008.

⁴⁷ Na podlagi Poročila o oceni vrednosti podjetja HIT hoteli, igralnice, turizem, d. d., Nova Gorica je bilo ugotovljeno, da je ocenjena povprečna tržna vrednost prednostnih delnic te družbe na dan 31. 12. 2007 za računovodsko poročanje glede na lastniški delež ocenjena v razponu od 14 evrov do 24 evrov. Cenitev je bila izdelana avgusta 2008.

3.1.2.2.c Vsa potrebna dejanja za sklenitev posla s finančnim posrednikom je pripravil upravljavec premoženja. Iz elektronske korespondence med upravljavcem premoženja in finančnim posrednikom⁴⁸ je razvidno, da je finančni posrednik prodajal delnice v imenu svoje stranke, ki v korespondenci ni imenovana. Upravljavec premoženja je skušal ceno za delnico znižati, končna dogovorjena cena za delnico je bila 33 evrov za delnico. Naročilo za nakup prednostnih delnic so v skladu s 7. členom Navodila o izvedbi nakupov in prodaj finančnih naložb in Pravilnikom o pooblastilih in podpisovanju v KAD potrdile pristojne osebe KAD dne 9. 9. 2008. Upravljavec premoženja odobrenega naročila za nakup delnic ni takoj posredoval pooblaščenim osebam za posredovanje naročila finančnemu posredniku, saj je ta posel nakupa izvedela šele od finančnega posrednika, ki je od nje potreboval naročilo za nakup delnic. Navedeno ravnanje pomeni kršitev 6. in 7. člena Navodila o izvedbi nakupov in prodaj finančnih naložb, ki določa, da upravljavec premoženja predloži naročilo pooblaščenim osebam za posredovanje naročil finančnemu posredniku, pred tem pa poskrbi za pisno odobritev naročila, če vrednost naročila presega pristojnosti upravljavca, določene v Pravilniku o pooblastilih in podpisovanju v KAD.

Nakup delnic Pozavarovalnica Sava, d. d., Ljubljana

Dne 2. 6. 2008 je KAD za račun kritnega sklada PPS v okviru javne ponudbe delnic kupila 71.188 lotov delnic Pozavarovalnice Sava, d. d., Ljubljana v skupnem znesku 1.993.264 evrov. O nakupu naložbe se je odločalo na več izrednih sejah taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje, in sicer 21. 5. 2008, 29. 5. 2008 in 30. 5. 2008.

Dne 21. 5. 2008 so pristojne osebe KAD v skladu s 7. členom Navodila o izvedbi nakupov in prodaj finančnih naložb in Pravilnikom o pooblastilih in podpisovanju v KAD odobrile naročilo za nakup delnic. Upravljavec premoženja je v skladu s 6. členom Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja na izredni seji taktičnega odbora 21. 5. 2008 predlagal nakup 85.891 delnic v skupnem znesku 2.899.952 evrov v razponu cen 30, 32, 34, 36 in 38 evrov. Nakup naložbe je bil izveden kljub temu, da taktični odbor za portfeljsko upravljanje na seji 21. 5. 2008 ni sprejel odločitve oziroma sklepa glede predlaganega nakupa delnic, kar ni v skladu s 4. členom Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja. Ta določa, da odločitev o nakupu naložbe za račun pokojninskega sklada sprejme taktični odbor na predlog upravljavca premoženja.

3.1.2.2.d Na izredni seji taktičnega odbora 29. 5. 2008 je taktični odbor za portfeljsko upravljanje sprejel odločitev, da se preklicajo naročila za nakup delnic, ki so jih 21. 5. 2008 odobrile pristojne osebe KAD, in sprejel odločitev o nakupu 50.849 delnic v skupnem znesku 1.473.452 evrov v razponu cen od 28 do 30 evrov⁴⁹. Spreminjanje naročila je bilo možno zaradi podaljšanja trajne prve javne ponudbe delnic⁵⁰. Na

⁴⁸ Nova ljubljanska banka, d. d., Ljubljana.

⁴⁹ Naročilo, ki so ga pristojne osebe KAD 21. 5. 2008 potrdile, je bilo odobreno za nakup 85.891 delnic v skupnem znesku 2.899.952 evrov v razponu cen 30, 32, 34, 36 in 38 evrov.

⁵⁰ Agencija za trg vrednostnih papirjev je 27. 5. 2008 potrdila Dodatek k Prospektu za ponudbo delnic Pozavarovalnice Sava, d. d., Ljubljana (v nadaljevanju: dodatek), s katerim se je podaljšala prva javna ponudba delnic do 30. 5. 2008. V dodatku je bilo zapisano, da je pričakovani dan objave cene za delnico 2. 6. 2008 in da je glede na interes dobro poučenih vlagateljev, izkazan do 23. 5. 2008, verjetno, da bi bila ponudbena cena na dnu razpona ponudbene cene (ponudbena cena za ponujene delnice je bila v okviru razpona od 28 evrov do 38 evrov za ponujeno delnico).

izredni seji taktičnega odbora 30. 5. 2008 pa je taktični odbor za portfeljsko upravljanje odločil, da se ne prekliče prvotnega naročila za nakup delnic, ki ga je taktični odbor za portfeljsko upravljanje sprejel na izredni seji taktičnega odbora 29. 5. 2008. Na izredni seji taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje 30. 5. 2008 ni bil prisoten direktor Oddelka za analize, kar pomeni kršitev 5. člena Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja, ki določa, da morata biti na izrednih sejah taktičnega odbora prisotna direktor Oddelka za analize in direktor Oddelka za upravljanje premoženja.

Nakup in prodaja drugih vrednostnih papirjev

3.1.2.2.e KAD je v letu 2008 za račun kritnega sklada PPS kupila investicijske kupone Lyxor International Asset Management, RUS FP⁵¹, obveznice Unicredit SPA⁵², obveznice Republike Slovenije SLOREP 4 3/8 02/19⁵³, delnice Potash Corp of Saskatchewan Inc., POTUS⁵⁴ ter prodala delnice Infond Holding, finančna družba, d. d., Maribor⁵⁵ in obveznice družbe Peugeot, Peugeot 7/8 09/11 – GIE PSA TRESORER PEUGEOT⁵⁶, ne da bi taktični odbor za portfeljsko upravljanje sprejel sklep o nakupu ali prodaji naložbe. Navedeno dejanje ni v skladu s 4. točko Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja, ki določa, da odločitev o nakupu ali prodaji naložbe za račun pokojninskega sklada sprejme taktični odbor za portfeljsko upravljanje na predlog upravljavca premoženja.

Ukrepi KAD

Uprava KAD je takoj po obvestilu o zaznanih nepravilnostih pri nakupu delnic HIT, d. d., Nova Gorica uvedla postopek notranje revizije in po prejemu osnutka revizijskega poročila Oddelka za notranjo revizijo odvzela vsa pooblastila za sklepanje in podpisovanje poslov direktorju Oddelka za upravljanje premoženja in njegovemu pomočniku. Zaradi popolne in nedvoumne razjasnitve vseh okoliščin je uprava KAD dodatno naročila še zunanji, neodvisni ekonomski pregled upravičenosti transakcij z navedenimi delnicami in pravni pregled pravilnosti izvedbe transakcij. Uprava KAD je 23. 10. 2008 člane nadzornega sveta KAD seznanila s končnim poročilom Oddelka za notranjo revizijo in s preliminarim poročilom opravljenega ekonomskega pregleda upravičenosti transakcij z navedenimi delnicami in poročilom pravnega pregleda pravilnosti izvedbe transakcij ter proti pristojni odgovorni osebi sprožila postopek izredne odpovedi delovnega razmerja ter izdala sklep o takojšnji prepovedi dela.

27. 10. 2008 je uprava KAD celotno dokumentacijo predala Agenciji za trg vrednostnih papirjev in 28. 10. 2008 pri državnem tožilstvu ovadila pristojne odgovorne osebe.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je 29. 10. 2008 v prostorih KAD začela pregled poslovanja v zvezi z ugotavljanjem skrbnosti in gospodarnosti KAD pri nakupu delnic HIT, d. d., Nova Gorica in izdala odredbo, ki od KAD zahteva, da odpravi kršitev in na ustrezen način zagotovi, da tovrstnih kršitev ne bo več.

Uprava KAD je zato 15. 12. 2008 sprejela spremembo Navodila o izvedbi nakupov in prodaj finančnih naložb in v njem jasno določila, da upravljavec premoženja naročilo za nakup ali prodajo vrednostnih papirjev vpiše v knjigo naročil in poskerbi za odobritev naročila, če vrednost naročila presega pristojnosti upravljavca, določene v Pravilniku o pooblastilih in

⁵¹ Nakup naložbe v znesku 235.199 evrov je bil opravljen 19. 8. 2008.

⁵² Nakup naložbe v znesku 501.789 evrov je bil opravljen 8. 4. 2008.

⁵³ Nakup naložbe je bil izveden v treh delih, 31. 1. 2008, 28. 2. 2008 in 8. 4. 2008. Skupna vrednost nakupa naložbe je 1.495.956 evrov.

⁵⁴ Nakup naložbe v skupnem znesku 373.288 evrov je bil izveden v treh delih, 13. 5. 2008, 28. 7. 2008 in 1. 8. 2008.

⁵⁵ Naložba je bila prodana 25. 1. 2008 v znesku 218.666 evrov.

⁵⁶ Naložba je bila prodana 8. 10. 2008 v znesku 132.133 evrov.

podpisovanju v KAD⁵⁷, šele ko je odločitev o naložbenem predlogu sprejeta na seji taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje premoženja. Hkrati je uprava KAD 8. 12. 2008 sprejela spremembo Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja in v njem določila, da morajo biti sklepi taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje premoženja jasno formulirani v zapisnikih sej, da zapisnike sej podpišejo direktorji oddelkov, ki so vabljeni na seje, in vsi udeleženci, ki se z naložbenim predlogom ne strinjajo. Priloga zapisnika so vsa obravnavana pisna gradiva. V spremenjenem Navodilu o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja je uprava KAD med drugim določila, da je za pripravo pisnega gradiva o naložbenem predlogu odgovoren upravljavec premoženja, ki po potrebi sodeluje z analitikom. V vseh primerih, ko je za odobritev posla potrebna odobritev člana uprave, je pisno mnenje analitika obvezno. Podpisan pisni predlog in mnenje analitika upravljavec premoženja izroči zapisnikarju na sami seji. Oddelek za upravljanje premoženja poskrbi za brambo dokumentacije. Taktični odbor za portfeljsko upravljanje premoženja sestavljajo direktor Oddelka za upravljanje premoženja, vsi upravljavci premoženja, direktorja Oddelka za analize in Oddelka za zakladništvo, oseba, zadolžena za upravljanje s tveganji, ter nekateri drugi zaposleni iz navedenih oddelkov po nalogu direktorjev. Taktični odbor je sklepčen, ko so na seji prisotni direktorji oddelkov oziroma osebe, ki jih nadomeščajo, v skladu z določili notranjih aktov družbe, ter upravljavec premoženja, ki predstavi naložbeni predlog. Če je upravljavec premoženja, ki je zadolžen za konkretno naložbo, odsoten, ga na izredni seji nadomešča drug upravljavec premoženja, na podlagi pisnega pooblastila po predhodni odobritvi direktorja oddelka. Ob morebitni nenadni odsotnosti upravljavca premoženja direktor oddelka odredi osebo, ki ga nadomešča. Določeno je tudi, da če se kdo od udeležencev seje taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje z naložbenim predlogom ne strinja, mora za to navesti razloge, ki se zapišejo v zapisniku seje. Oseba, ki se ne strinja z naložbenim predlogom, je sopolisnik zapisnika.

3.1.3 Vrednotenje naložb PPS in kritnega sklada PPS

V reviziji smo preverili pravilnost:

- izvedbe skupnih vrednotenj naložb PPS in kritnega sklada PPS,
- oblikovanja drugih popravkov vrednosti naložb PPS in kritnega sklada PPS.

Vrednotenje naložb PPS

PPS v izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2008 izkazuje 6.406.923 evrov odhodkov za popravke vrednosti naložb, za leto 2007 pa 6.893.251 evrov. Pojavili so se pri naložbah v vrednostne papirje, s katerimi se ne trguje na organiziranem vrednostnih papirjev.

Finančne naložbe v vrednostne papirje, s katerimi se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, se v poslovnih knjigah PPS izkazujejo po tržni vrednosti finančne naložbe. Zmanjšanje oziroma povečanje tržne vrednosti posamezne finančne naložbe se izkazuje v kategoriji neiztrženih izgub pri naložbah oziroma v kategoriji neiztrženih dobičkov pri naložbah. V kategoriji neiztrženih dobičkov pri naložbah se izkazujejo tudi razlike med ocenjeno in knjigovodsko vrednostjo naložbe, za katere je bilo opravljeno skupno ovrednotenje in ugotovljeno, da ocenjena vrednost naložbe presega njeno knjigovodsko vrednost. PPS na dan 31. 12. 2008 v bilanci stanja izkazuje 11.104.499 evrov čistih neiztrženih dobičkov pri naložbah, na dan 31. 12. 2007 pa 62.578.502 evrov. Navedeno stanje je posledica padanja tečajev delnic na Ljubljanski borzi. Naložbe, katerih vrednost se je 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 zaradi padanja vrednosti njihovih tečajev najbolj znižala, so prikazane v tabeli 4.

⁵⁷ Sprejela uprava KAD 1. 1. 2007, spremembe 18. 9. 2007 in 11. 8. 2008.

Čisti neiztrženi dobički pri naložbah, nastali kot razlika med neiztrženimi dobički pri naložbah in neiztrženimi izgubami pri naložbah po posameznih vrstah naložb, so prikazani v prilogi 7.

Vrednotenje naložb kritnega sklada PPS

V letu 2008 je bilo oblikovanih 14.909.594 evrov popravkov vrednosti naložb kritnega sklada PPS in so zaradi padanja tečajev delnic na Ljubljanski borzi v primerjavi z letom 2007 višji za 14.568.342 evrov. Prevrednotovalni finančni prihodki, ki predstavljajo pozitivno razliko med pošteno vrednostjo naložbe in njeno knjigovodsko vrednostjo, so v letu 2008 znašali 68.689 evrov, v letu 2007 pa zaradi rasti tečajev delnic na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev 8.936.145 evrov. Naložbe, katerih vrednost se je 31. 12. 2008 v primerjavi z 31. 12. 2007 zaradi padanja vrednosti njihovih tečajev najbolj znižala, so prikazane v tabeli 5. Prevrednotovalni finančni odhodki kritnega sklada PPS, nastali zaradi izgub iz prevrednotenja finančnih naložb, in prevrednotovalni finančni prihodki, nastali zaradi dobičkov iz prevrednotenja finančnih naložb po posameznih vrstah finančnih naložb v letih 2008 in 2007, so prikazani v prilogi 8.

Ugotovili smo, da sta bila izvedba skupnih vrednotenj naložb in oblikovanje drugih popravkov vrednosti naložb PPS in kritnega sklada PPS v skladu s predpisi.

3.1.4 Prenos sredstev iz premoženja PPS na kritni sklad PPS

Preverili smo:

- višino, točnost in pravočasnost vplačil premij v kritni sklad PPS in
- skladnost vplačila premij s predpisi.

V letu 2008 je bilo v skladu s predpisi iz PPS v kritni sklad PPS prenesenih 9.310.239 evrov denarnih sredstev, na kritnem skladu PPS pa je v letu 2008 izkazanih skupaj vplačanih premij v skupnem znesku 9.306.637 evrov⁵⁸.

Ugotovili smo, da so bila vplačila premij v letu 2008 v kritni sklad PPS v skladu s predpisi.

3.1.5 Zajamčena donosnost

Preverili smo:

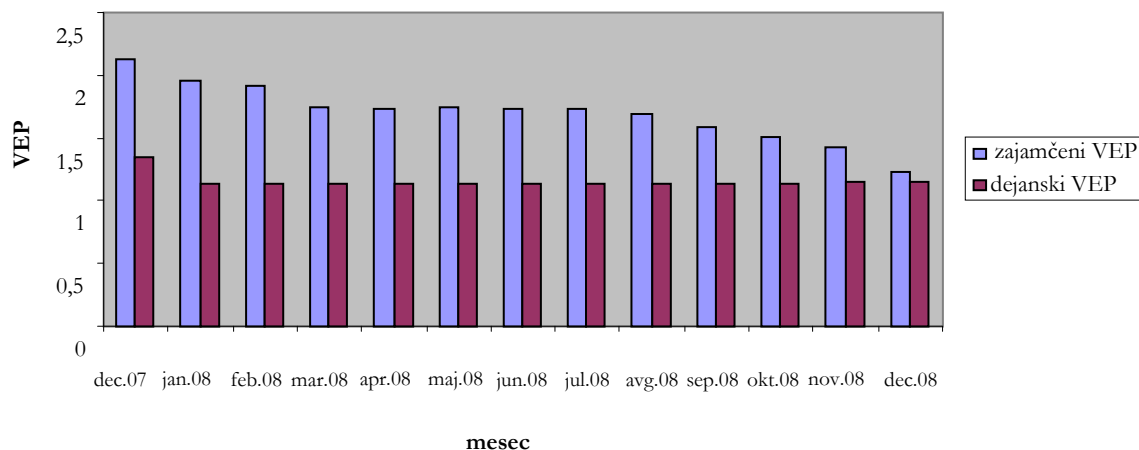
- skladnost izračunov čiste vrednosti premoženja, VEP in povprečne letne čiste vrednosti sredstev s predpisi,
- zagotavljanje enoodstotne zajamčene donosnosti,
- pravilnost poročanja upravljavca PPS kot vzajemnega pokojninskega sklada.

Izračuni čiste vrednosti premoženja, VEP, povprečne letne čiste vrednosti sredstev in dejanske donosnosti premoženja PPS so bili v skladu s predpisi. KAD je v letu 2008 v skladu z 32. členom ZPSPID

⁵⁸ Razlika med vrednostjo prenesenih denarnih sredstev in vrednostjo izkazanih vplačanih premij v znesku 3.602 evra se nanaša na zavarovance, ki so že bili preneseni na kritni sklad PPS, pa se zanje ob prenosu še ni vedelo, da so umrli, ali pa so umrli v mesecu, ko so izpolnili pogoje za pridobitev rente.

zagotavljala oziroma presegla zjamčeno donosnost, zaradi česar vplačilo sredstev KAD kot upravljavca PPS za razliko do izplačila zjamčenega donosa oziroma za razliko do izplačila pravic iz polic dodatnega pokojninskega zavarovanja PPS ni bilo potrebno. Dejanska vrednost VEP je bila vse leto 2008 višja od njene zjamčene vrednosti, kar je prikazano na sliki 4. Dejanska donosnost PPS pa je bila v letu 2008 negativna v višini 42,19 odstotka.

Slika 4: Dejanski in zjamčeni VEP v letu 2008 (v evrih)

Vir: Poslovno poročilo PPS za leto 2008.

Ugotovili smo, da je bilo poročanje upravljavca PPS kot vzajemnega pokojninskega sklada v letu 2008 v skladu s predpisi.

3.1.6 Provizija za upravljanje PPS in kritnega sklada PPS

Ugotovili smo, da je bila v letu 2008 provizija za upravljanje PPS v znesku 1.562.080 evrov določena, obračunana in izplačana KAD kot upravljavcu PPS, v skladu s predpisi. KAD v letu 2008 ni obračunavala upravljske provizije v breme kritnega sklada, saj na podlagi sodbe Vrhovnega sodišča Republike Slovenije⁵⁹ do nje ni upravičena.

3.2 Zaračunavanje in izplačevanje pokojninskih rent

3.2.1 Vodenje računov zavarovancev in njihovo obveščanje

Preverili smo pravilnost:

- vodenja računov zavarovancev, zbiranja in vodenja podatkov o zavarovancih,
- obveščanje zavarovancev.

⁵⁹ Št. G 11/2006-10, 23. 1. 2007.

Postopki vodenja računov zavarovancev, zbiranja in vodenja njihovih podatkov ter obveščanja so bili v skladu s predpisi.

3.2.2 Izračunavanje in izplačevanje pokojninskih rent

Preverili smo pravilnost:

- načina oblikovanja matematičnih rezervacij za izplačila pokojninskih rent,
- postopke in načine izplačevanja pokojninskih rent.

V delu preveritve pravilnosti izračunavanja matematičnih rezervacij smo preizkusili delovanje sistema za izračunavanje matematičnih rezervacij ter skladnost izračunavanja s predpisi in usmeritvami.⁶⁰ S preizkušanjem postopkov izračunavanja matematičnih rezervacij v omenjenem obsegu smo ugotovili, da so bili v skladu s predpisi.

Splošni pogoji PPS v 19. členu določajo, da se, če se ob pridobitvi pravice do rente ugotovi, da so stroški izplačevanja nesorazmerno visoki glede na odmerjeno mesečno rento, upravičencu izplača enkratna renta v njeni sedanjí vrednosti. Mejni znesek enkrat letno določi pristojni organ KAD. Uprava KAD za leto 2008 ni določila mejnega zneska za primere, ko so stroški izplačila pokojninske rente nesorazmerno visoki glede na odmerjeno mesečno rento, kar ni v skladu z 19. členom Splošnih pogojev PPS.

Ukrepi KAD

Uprava KAD je 3. 7. 2009 določila mejni znesek za izplačilo enkratne pokojninske rente za leto 2009 v vrednosti 1,25 evra.

⁶⁰ Aktuarskega vrednotenja, ki se uporablja za izračun matematičnih rezervacij, nismo preverjali, saj nadzor nad pravilnostjo izračunavanja matematičnih rezervacij, vključno z nadzorom uporabe ustreznega aktuarskega vrednotenja, na podlagi 23. člena ZPSPID izvaja AZN.

4. MNENJE

Revidirali smo pravilnost poslovanja Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije v letu 2008.

Mnenje s pridržkom

Ugotovili smo, da Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Ljubljana, kot upravljavec Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije, v revidiranem obdobju ni posloval v skladu s predpisi in usmeritvami v naslednjih primerih:

- ne da bi bile ustrezno sprejete odločitve o nakupu ali prodaji finančne naložbe, je bilo izvedenih osem nakupov in pet prodaj naložb za Prvi pokojninski sklad Republike Slovenije in kritni sklad Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije – točke 3.1.2.1., 3.1.2.2.a, 3.1.2.2.b, 3.1.2.2.d, 3.1.2.2.e in 3.1.2.2.f;
- v postopku nakupa delnic za kritni sklad Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije upravljavec premoženja naročila za nakup delnic ni posredoval pooblaščenim osebam – točka 3.1.2.2.c;
- uprava Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja za leto 2008 ni določila mejnega zneska za primere, ko so stroški izplačila pokojninske rente nesorazmerno visoki glede na odmerjeno mesečno rento – točka 3.2.2.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja kot upravljavec Prvega pokojninskega sklada Republike Slovenije v vseh pomembnih pogledih posloval v skladu s predpisi in usmeritvami.

5. ODZIVNO POROČILO

Odzivno poročilo za ugotovljene nepravilnosti ni potrebno, ker so bili že med revizijskim postopkom sprejeti ustrezni popravljalni ukrepi (tretji odstavek 29. člena ZRacS-1). V nadaljevanju jih povzemamo:

- uprava KAD je 15. 12. 2008 in 10. 7. 2009 sprejela spremembi Navodila o razmejevanju konflikta interesov pri upravljanju premoženja, ki določata:
 - da se postopki sprejemanja odločitev o nakupih in prodajah finančnih naložb za vse pokojninske sklade vodijo enotno, tudi naložbeni predlogi za PPS – točka 3.1.2.1;
 - da je za pripravo pisnega gradiva o naložbenem predlogu, ki se obravnava na sejah taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje, odgovoren upravljavec premoženja, ki po potrebi sodeluje z analitikom; podpisan pisni predlog in mnenje analitika sta prilogi zapisnika seje taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje; če se kdo od udeležencev seje taktičnega odbora za portfeljsko upravljanje z naložbenim predlogom ne strinja, mora za to navesti razloge, ki se zapišejo v zapisniku seje, oseba, ki se ne strinja, pa je sopodpisnik zapisnika; taktični odbor za portfeljsko upravljanje je sklepčen, ko so na seji prisotni vsi direktorji oddelkov in upravljavec premoženja, ki predstavi naložbeni predlog – točke 3.1.2.1., 3.1.2.2.a, 3.1.2.2.b, 3.1.2.2.d, 3.1.2.2.e in 3.1.2.2.f;
- uprava KAD je takoj po obvestilu o zaznanih nepravilnostih pri nakupu delnic HIT, d. d., Nova Gorica uvedla postopek notranje revizije ter dodatno naročila še zunanji, neodvisni ekonomski pregled upravičenosti transakcij z navedenimi delnicami in pravni pregled pravilnosti izvedbe transakcij; uprava KAD je sprožila postopke zoper odgovorno osebo, 27. 10. 2008 je celotno dokumentacijo predala Agenciji za trg vrednostnih papirjev in 28. 10. 2008 pri državnem tožilstvu ovadila pristojne odgovorne osebe – točke 3.1.2.2.a, 3.1.2.2.b in 3.1.2.2.c;
- uprava KAD je sprejela sklep o določitvi mejnega zneska za izplačilo enkratne pokojninske rente za leto 2009 – točka 3.2.2.

6. PRIPOROČILO

Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., Ljubljana, kot upravljavki Prvega pokojninskega sklada, priporočamo, naj:

- pri morebitni prodaji naložbe v delnice Elektro Ljubljana, d. d., Ljubljana za prestrukturiranje premoženja PPS z določili ZZavar in pri morebitni prodaji delnic drugih podjetij, ki so lastniki energetske infrastrukture, prodajo zaradi urejanja lastništva infrastrukture uskladi z Ministrstvom za gospodarstvo⁶¹.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Številka: 1206-6/2009-19

Ljubljana, 17. septembra 2009

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Priloge: 8

Poslano:

1. Kapitalski družbi pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., priporočeno;
2. Tomažu Toplaku, priporočeno;
3. mag. Urošu Rožiču, priporočeno;
4. mag. Mateji Božič, priporočeno;
5. Stojanu Nikoliću, priporočeno;
6. mag. Heleni Bešter, priporočeno;
7. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
8. arhivu, tu.

⁶¹ Zahteva Ministrstvu za gospodarstvo glede ureditve lastništva energetske infrastrukture je podana v revizijskem poročilu Računskega sodišča o ureditvi izvajanja gospodarske javne službe operaterja distribucijskega omrežje št. 1206-5/2008-29, z dne 24. 3. 2009.

7. PRILOGE

Priloga 1

Bilanca stanja PPS

Ekonomska kategorija		31. 12. 2008	Struktura 2008	31. 12. 2007	Struktura 2007	Razlika 2008-2007	Indeks 08/07
		v evrih	v odstotkih	v evrih	v odstotkih	v evrih	
A)	SREDSTVA	74.000.450	100,0	139.346.349	100,0	(65.345.899)	53
1.	Denarna sredstva	643.249	0,9	419.262	0,3	223.986	153
2.	Kratkoročni vrednostni papirji	553.818	0,7	968.590	0,7	(414.772)	57
2.1.	VP-ji domačih izdajateljev		0,7	-	-	553.818	-
		553.818					
2.1.1.	VP-ji, s katerimi se trguje na organiziranem trgu VP-jev	553.818	0,7	-	-	553.818	-
2.1.1.1.	Državni VP-ji	553.818	0,7	-	-	553.818	-
2.2.	Vrednostni papirji tujih izdajateljev	-	-	968.590	0,7	(968.590)	-
2.2.1.	VP-ji s katerimi se trguje na organiziranem trgu VP-jev	-	-	968.590	0,7	(968.590)	-
2.2.1.1.	Državni VP-ji	-	-	968.590	0,7	(968.590)	-
3.	Dolgoročni vrednostni papirji	61.170.255	82,7	119.503.553	85,8	(58.333.298)	51
3.1.	VP-ji domačih izdajateljev	60.350.859	81,6	118.244.417	84,9	(57.893.558)	51
3.1.1.	VP-ji, s katerimi se trguje na org.trgu VP-jev	27.277.648	36,9	78.783.855	56,5	(51.506.207)	35
3.1.1.1.	Delnice	21.299.812	28,8	71.925.268	51,6	(50.625.456)	30
3.1.1.2.	Obveznice	5.977.836	8,1	6.858.587	4,9	(880.751)	87
3.1.1.2.1	Državne obveznice	1.287.215	1,7	2.315.042	1,7	(1.027.827)	56
3.1.1.2.2	Obveznice drugih izdajateljev	4.690.622	6,3	4.543.545	3,3	147.076	103
3.1.2.	VP-ji, s katerimi se ne trguje na org.trgu VP-jev	33.073.211	44,7	39.460.562	28,3	(6.387.351)	84
3.1.2.1.	Delnice	30.553.162	41,3	36.844.461	26,4	(6.291.299)	83
3.1.2.2.	Obveznice	321.259	0,4	302.758	0,2	18.501	106
3.1.2.2.2	Obveznice drugih izdajateljev	321.259	0,4	302.758	0,2	18.501	106
3.1.2.3.	Drugi VP-ji	2.198.789	3,0	2.313.342	1,7	(114.553)	95
3.2.	VP-ji tujih izdajateljev	819.396	1,1	1.259.136	0,9	(439.740)	65
3.2.1.	VP-ji, s katerimi se trguje na org.trgu VP-jev	819.396	1,1	1.259.136	0,9	(439.740)	65
3.2.1.1.	Delnice	-	-	-	-	-	-
3.2.1.2.	Obveznice	819.396	1,1	1.259.136	0,9	(439.740)	65
3.2.1.2.1	Državne obveznice	103.292	0,1	218.385	0,2	(115.094)	47
3.2.1.2.2	Obveznice drugih izdajateljev	716.104	1,0	1.040.750	0,7	(324.646)	69
4.	Investicijski kuponi vzajemnih skladov in delnice inv. družb	390.453	0,5	621.429	0,4	(230.976)	63
4.1.	Investicijski kuponi vzajemnih skladov	390.453	0,5	621.429	0,4	(230.976)	

Ekonomska kategorija		31. 12. 2008	Struktura 2008	31. 12. 2007	Struktura 2007	Razlika 2008-2007	Indeks 08/07
		v evrih	v odstotkih	v evrih	v odstotkih	v evrih	
							63
6.	Depoziti pri bankah	11.238.989	15,2	17.826.777	12,8	(6.587.788)	63
6.1.	Kratkoročni depoziti	11.238.989	15,2	17.826.777	12,8	(6.587.788)	63
6.1.1.	<i>Kratkoročni depoziti pri bankah v Republiki Sloveniji</i>	<i>11.238.989</i>	<i>15,2</i>	<i>17.826.777</i>	<i>12,8</i>	<i>(6.587.788)</i>	<i>63</i>
8.	Terjatve	3.687	0,0	6.738	0,0	(3.051)	55
8.3.	Terjatve za obresti in dividende	3.687	0,0	6.738	0,0	(3.051)	55
SKUPAJ SREDSTVA		74.000.450	100,0	139.346.349	100,0	(65.345.899)	53
B)	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	74.000.450	100,0	139.346.349	100,0	(65.345.899)	53
1.	Kratkoročne obveznosti	158.260	0,2	182.200	0,1	(23.940)	87
1.4.	Kratkoročne obveznosti do upravljavca	92.316	0,1	173.955	0,1	(81.639)	53
1.4.1.	<i>- za provizijo za upravljanje</i>	<i>92.303</i>	<i>0,1</i>	<i>173.955</i>	<i>0,1</i>	<i>(81.652)</i>	<i>53</i>
1.4.3.	<i>- za izstopne stroške</i>	<i>13</i>	<i>0,0</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>13</i>	<i>-</i>
1.6.	Kratkoročne obveznosti za izplačila odkupne vrednosti enot premoženja	65.943	0,1	8.244	0,0	57.699	800
1.6.1.	<i>- zaradi rednega prenebanja članstva</i>	<i>62.484</i>	<i>0,1</i>	<i>4.785</i>	<i>0,0</i>	<i>57.699</i>	<i>-</i>
1.6.2.	<i>- zaradi izrednega prenebanja članstva</i>	<i>3.459</i>	<i>0,0</i>	<i>3.459</i>	<i>0,0</i>	<i>-</i>	<i>100</i>
2.	Prejeti predujmi in varščine	-	-	-	-	-	-
3.	Pasivne časovne razmejitve	-	-	-	-	-	-
5.	Čisti neiztrženi dobički pri naložbah	11.104.499	15,0	62.578.502	44,9	(51.474.003)	18
6.	Enote premoženja	62.737.692	84,8	76.585.648	55,0	(13.847.956)	82
6.1.	Vplačane enote premoženja	25.022.464	33,8	27.263.734	19,6	(2.241.270)	92
6.2.	Vplačani presežek enot premoženja	25.399.512	34,3	31.202.994	22,4	(5.803.482)	81
6.4.	Zadržani čisti dobički	16.724.045	22,6	6.436.704	4,6	10.287.340	260
6.6.	Nerazporejeni čisti dobički obračunskega obdobja	(4.408.329)	(6,0)	11.682.215	8,4	(16.090.545)	-
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		74.000.450	100,0	139.346.349	100,0	(65.345.899)	53

Vir: Poslovno poročilo PPS za leto 2008.

Priloga 2

Izkaz poslovnega izida PPS

	Ekonomska kategorija	Realizacija	Struktura	Realizacija	Struktura	Razlika	Indeks
		2008	2008	2007	2007	2008-2007	08/07
		v evrih	v odstotkih	v evrih	v odstotkih	v evrih	
1.	Prihodki od obresti	1.204.668	33,2	808.106	3,9	396.562	149
1.1.	Prihodki od obresti od naložb v Republiki Sloveniji	1.111.283	30,7	721.246	3,5	390.037	154
1.2.	Prihodki od obresti od naložb v tujini	93.386	2,6	86.861	0,4	6.525	108
2.	Prihodki od dividend	1.864.896	51,5	1.293.060	6,2	571.836	144
2.1.	Prihodki od dividend od VP-jev domačih izdajateljev	1.862.635	51,4	1.291.436	6,2	571.199	144
2.2.	Prihodki od dividend od VP-jev tujih izdajateljev	2.260	0,1	1.624	0,0	636	139
4.	Iztrženi dobički pri naložbah	528.760	14,6	18.749.633	89,8	(18.220.873)	3
6.	Drugi finančni prihodki	-	-	5.157	0,0	(5.157)	-
7.	Drugi prihodki	25.297	0,7	34.229	0,2	(8.932)	74
8.	SKUPAJ PRIHODKI	3.623.621	100,0	20.890.185	100,0	(17.266.564)	17
9.	Odhodki za provizijo za upravljanje	1.562.080	19,4	2.049.088	22,3	(487.008)	76
10.	Odhodki v zvezi z upravljanjem VPS	-	-	-	-	-	-
13.	Iztržene izgube pri naložbah	51.511	0,6	265.441	2,9	(213.929)	19
14.	Odhodki za popravke vrednosti naložb	6.406.923	79,8	6.893.251	74,9	(486.327)	93
15.	Finančni odhodki	11.384	0,1	190	0,0	11.194	5.992
16.	Drugi odhodki	51	0,0	0	0,0	51	39.038
17.	SKUPAJ ODHODKI	8.031.950	100,0	9.207.970	100,0	(1.176.020)	87
18.	Nerazporejeni čisti dobički obračunskega obdobja	-	-	11.682.215	-	(11.682.215)	
19.	Čiste izgube obračunskega obdobja	(4.408.329)	-	-	-	(4.408.329)	

Vir: Poslovno poročilo PPS za leto 2008.

Priloga 3

Bilanca stanja kritnega sklada PPS

Ekonomska kategorija		31. 12. 2008	Struktura	31. 12. 2007	Struktura	Razlika	Indeks
			2008		2007	2008-2007	08/07
		v evrih	v odstotkih	v evrih	v odstotkih	v evrih	
SREDSTVA		79.213.340	100,0	86.502.653	100,0	(7.289.313)	92
B.	NALOŽBE V ZEMLJIŠČA IN ZGRADBE TER FINANČNE NALOŽBE	78.954.032	99,7	86.094.291	99,5	(7.140.259)	92
I.	Druge finančne naložbe	78.954.032	99,7	86.094.291	99,5	(7.140.259)	92
1.	Dolgoročne finančne naložbe	42.987.069	54,3	40.130.766	46,4	2.856.303	107
1.1.	<i>Delnice in drugi vrednostni papirji s spremenljivim donosom in kuponi skladov</i>	767.878	1,0	-	0,0	767.878	-
1.2.	<i>Dolžniški vrednostni papirji in drugi vrednostni papirji s stalnim donosom</i>	35.698.292	45,1	31.144.374	36,0	4.553.918	115
1.6.	<i>Depoziti pri bankah</i>	6.520.899	8,2	8.986.392	10,4	(2.465.493)	73
2.	Kratkoročne finančne naložbe	35.966.963	45,4	45.963.525	53,1	(9.996.562)	78
2.1.	<i>Delnice in deleži</i>	9.374.028	11,8	21.002.522	24,3	(11.628.494)	45
2.2.	<i>Drugi vrednostni papirji</i>	15.652.714	19,8	18.150.689	21,0	(2.497.975)	86
2.4.	<i>Kratkoročni depoziti pri bankah</i>	10.709.292	13,5	6.648.706	7,7	4.060.586	161
2.5.	<i>Ostale kratkoročne finančne naložbe</i>	230.929	0,3	161.608	0,2	69.321	143
D.	TERJATVE	64.540	0,1	11.164	0,0	53.376	578
I.	Terjatve iz neposrednih zavarovalnih poslov	62.484	0,1	4.785	0,0	57.699	1.306
1.	Terjatve do zavarovalcev	62.484	0,1	4.785	0,0	57.699	1.306
III.	Druge terjatve in odložene terjatve za davek	2.056	0,0	6.379	0,0	(4.323)	32
1.	Druge kratkoročne terjatve iz zavarovalnih poslov	1.300	0,0	803	0,0	497	162
2.	Kratkoročne terjatve iz financiranja	665	0,0	5.440	0,0	(4.775)	12
3.	Druge kratkoročne terjatve	91	0,0	136	0,0	(45)	67
E.	RAZNA SREDSTVA	194.768	0,2	397.198	0,5	(202.430)	49
I.	Denarna sredstva	194.768	0,2	397.198	0,5	(202.430)	49
OBVEZNOSTI		79.213.340	100	86.502.653	100,0	(7.289.313)	92
A.	KAPITAL	(8.959.570)	(11,3)	-	-	(8.959.570)	-
VI.	Čisti poslovni izid poslovnega leta	(8.959.570)	(11,3)	-	-	(8.959.570)	-
C.	KOSMATE ZAVAROVALNO – TEHNIČNE REZERVACIJE IN ODLOŽENI PRIHODKI OD PREMIJ	87.809.417	110,9	86.192.740	99,6	1.616.677	102
II.	Kosmate matematične rezervacije	87.809.417	110,9	86.192.740	99,6	1.616.677	102
G.	DRUGE OBVEZNOSTI	363.493	0,5	309.913	0,4	53.580	117
I.	Obveznosti iz neposrednih zavarovalnih poslov	352.739	0,4	302.761	0,4	49.978	117
1.	Obveznosti do zavarovalcev	352.739	0,4	302.761	0,4	49.978	117
VI.	Ostale obveznosti	10.754	0,0	7.152	0,0	3.602	150
b)	Ostale kratkoročne obveznosti	10.754	0,0	7.152	0,0	3.602	150

Vir: Letno poročilo kritnega sklada PPS za leto 2008.

Priloga 4

Izkaz poslovnega izida kritnega sklada PPS

Ekonomska kategorija	Realizacija	Struktura	Realizacija	Struktura	Razlika	Indeks
	2008	2008	2007	2007	2008-2007	08/07
	v evrih	v odstotkih	v evrih	v odstotkih	v evrih	
I. Čisti prihodki od zavarovalnih premij	9.306.637	72,1	12.093.282	50,8	(2.786.645)	77
1. Obračunane kosmate zavarovalne premije	9.306.637	72,1	12.093.282	50,8	(2.786.645)	77
II. Prihodki od naložb	3.593.120	27,9	11.697.055	49,2	(8.103.935)	31
1. Prihodki iz deležev v družbah	322.431	2,5	213.870	0,9	108.561	151
1.1. <i>Prihodki iz deležev v drugih družbah</i>	322.431	2,5	213.870	0,9	108.561	151
2. Prihodki drugih naložb	3.270.689	25,4	11.483.185	48,3	(8.212.496)	28
2.2. <i>Prihodki od obresti</i>	3.031.002	23,5	2.470.527	10,4	560.475	123
2.2. <i>Drugi prihodki naložb</i>	239.687	1,9	9.012.658	37,9	(8.772.971)	3
2.2.1. Prevrednotovalni finančni prihodki	136.946	1,1	8.999.962	37,8	(8.863.016)	2
2.2.2. Drugi finančni prihodki	102.741	0,8	12.696	0,1	90.045	809
SKUPAJ PRIHODKI	12.899.757	100,0	23.790.337	100,0	(10.890.580)	54
V. Čisti odhodki za škode	5.315.952	24,3	4.969.814	20,9	346.138	107
1. Obračunani kosmati zneski škod	5.315.952	24,3	4.969.814	20,9	346.138	107
VI. Sprememba ostalih čistih zavarovalno-tehničnih rezervacij	1.616.677	7,4	18.476.973	77,7	(16.860.296)	9
1. Sprememba matematičnih rezervacij	1.616.677	7,4	18.476.973	77,7	(16.860.296)	9
IX. Odhodki naložb	14.926.174	68,3	343.560	1,4	14.582.614	/
2. Odhodki za upravljanje sredstev, odhodki za obresti in drugi finančni odhodki	5.958	0,0	675	0,0	5.283	/
3. Prevrednotovalni finančni odhodki	14.920.216	68,3	342.885	1,4	14.577.331	/
SKUPAJ ODHODKI	21.858.803	100,0	23.790.347	100,0	(1.931.544)	92
XIII. Izid iz življenjskih zavarovanj (SKUPAJ PRIHODKI - SKUPAJ ODHODKI)	(8.959.046)		(10)		(8.959.036)	/
D. IZRAČUN ČISTEGA IZIDA ZAVAROVALNICE	(8.959.570)		-		(8.959.570)	-
II. Izid iz življenjskih zavarovanj	(8.959.046)		(10)		(8.959.036)	/
XI. Drugi prihodki	310		10		300	/
2. Drugi prihodki iz življenjskih zavarovanj	310		10		300	/
XII. Drugi odhodki	834		-		834	-
2. Drugi odhodki iz življenjskih zavarovanj	834		-		834	-
XVI. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA (D.II+XI-XII-XIII+/-XIV)	(8.959.570)		-		(8.959.570)	-

Vir: Letno poročilo kritnega sklada PPS za leto 2008.

Priloga 5

Naložbe PPS na dan 31. 12. 2008 in 31. 12. 2007

Vrsta naložba	Stanje 31. 12. 2008		Stanje 31. 12. 2007		Razlika 2008-2007 v evrih	Indeks 2008/2007
	Znesek v evrih	Delež v odstotkih	Znesek v evrih	Delež v odstotkih		
Tržni lastniški vrednostni papirji	21.299.812	28,8	71.925.268	51,6	(50.625.456)	30
Netržni lastniški vrednostni papirji	30.553.162	41,3	36.844.461	26,4	(6.291.299)	83
Naložbe v družbe z omejeno odgovornostjo	2.198.789	3,0	2.313.342	1,7	(114.553)	95
Dolžniški vrednostni papirji	7.118.491	9,6	9.389.071	6,7	(2.270.580)	76
Depoziti in potrdila o vlogi	11.238.989	15,2	17.826.777	12,8	(6.587.788)	63
Terjatve	3.687	0,0	6.738	0,0	(3.051)	55
Denarna sredstva	643.249	0,9	419.262	0,3	223.987	153
Zakladne menice	553.818	0,7			553.818	-
Investicijski kuponi	390.453	0,5	621.429	0,5	(230.976)	63
Skupaj	74.000.450	100,0	139.346.349	100,0	(65.345.899)	53

Viri: analitične evidence KAD in poslovni poročili PPS za leti 2008 in 2007.

Priloga 6

Naložbe kritnega sklada PPS na dan 31. 12. 2008 in 31. 12. 2007

Vrsta naložba	Stanje 31. 12. 2008		Stanje 31. 12. 2007		Razlika 2008–2007 v evrih	Indeks 2008/2007
	Znesek v evrih	Delež v odstotkih	Znesek v evrih	Delež v odstotkih		
Delnice	9.910.155	12,5	21.002.522	24,3	(11.092.367)	47
Obveznice	50.119.649	63,3	47.837.710	55,3	2.281.939	105
Kratkoročni vrednostni papirji	396.876	0,5	1.244.789	1,4	847.913	32
Potrdilo o vlogi	834.481	1,1	15.635.098	18,1	(14.800.617)	5
Depoziti	17.230.191	21,8	212.564	0,2	17.017.627	81
Investicijski kuponi	462.680	0,6	161.608	0,2	301.072	286
Terjatve	64.540	0,1	11.164	0,0	53.376	578
Denarna sredstva	194.768	0,2	397.198	0,5	(202.430)	49
Skupaj	79.213.340	100,0	86.502.653	100,0	(7.289.313)	91

Viri: analitične evidence KAD in poslovni poročili PPS za leti 2008 in 2007.

Priloga 7

Čisti neiztrženi dobički pri naložbah, razdeljeni na neiztržene dobičke pri naložbah, in neiztržene izgube pri naložbah, po posameznih vrstah finančnih naložb PPS na dan 31. 12. 2008 in 31. 12. 2007

v evrih

Ekonomska kategorija	31. 12. 2008	31. 12. 2007	Razlika 2008-2007
Neiztrženi dobički pri naložbah	12.024.980	62.701.788	(50.676.808)
Delnice	11.787.951	62.158.923	(50.370.972)
Obveznice	182.726	258.186	(75.460)
Investicijski kuponi vzajemnih skladov	54.303	284.679	(230.376)
Neiztržene izgube pri naložbah	920.481	123.286	797.195
Delnice	794.147	54.816	739.331
Obveznice	125.734	68.470	57.264
Investicijski kuponi vzajemnih skladov	600	0	600
Čisti neiztrženi dobički pri naložbah	11.104.499	62.578.502	(51.474.003)

Vir: analitični evidence KAD za leti 2008 in 2007.

Priloga 8

Prevrednotovalni finančni odhodki kritnega sklada PPS, nastali zaradi izgub iz prevrednotenja finančnih naložb, in prevrednotovalni finančni prihodki, nastali zaradi dobičkov iz prevrednotenja finančnih naložb, po posameznih vrstah finančnih naložb v letih 2008 in 2007

v evrih			
Ekonomska kategorija	2008	2007	Razlika 2008-2007
Izgube iz prevrednotenja finančnih naložb	14.909.594	341.252	14.568.342
Obveznice	873.877	333.613	540.264
Delnice	13.604.462	7.639	13.596.823
Investicijski kuponi vzajemnih skladov	431.255	0	431.255
Dobički iz prevrednotenja finančnih naložb	68.689	8.936.145	(8.867.456)
Obveznice	62.651	16.177	46.474
Delnice	6.038	8.876.017	(8.869.979)
Investicijski kuponi vzajemnih skladov	0	43.951	(43.951)

Vir: analitični evidence KAD za leti 2008 in 2007.

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96